SANDARA

THE LEAGUE

LITHUANIAN NEWSPAPER

SANDARA
Published by the
Lithuanian National League
of America
Consisting of 100 Branches Located
in all Principal Cities of the
United States
Adv. Agency — [illegible]
840 W. 33rd St., Chicago, Ill.
Yards 4789

METAI XXXI — PENKTADIENIS, GEGUŽIO-MAY 18 D., 1945 M. — No. 20

Gruožai

Rašo V. G.

MŪSŲ GARBINGI SVEČIAI
DETROITO DALYKAI
SOVIETIŠKA POLITIKA

Pereitoje savaitėje Chicagos lietuviai turėjo daug garbingų svečių. Pakeliui į namus čia sustojo A. L. Tarybos delegacija, kuri lankėsi San Francisco konferencijoj. Tuom pat laiku čia posėdžiauja ir SLA. Pildomoji Taryba. Pripuolamai man teko užsukti į pastarosios posėdį ir pasiklausyti kaip svarstomi painieji mūsų fraternalės organizacijos klausimai, ypatingai besiartinanti konversija.

— • —

Na, o šiam sekmadienyje tie svečiai dalyvaus didžiulėj konferencijoj, kuri yra šaukiama labai svarbiu momentu užtarti skriaudžiamą ir engiamą Lietuvą. Išrinktieji draugijų atstovai turės progos išgirsti įdomių pranešimų iš San Francisco ir iš rytinių valstijų, kur veikimas Lietuvos išlaisvinimui irgi eina pilnu greitumu. Taigi šios dienos yra itin svarbios margoje Chicagos lietuvių istorijoje.

—•—

Pasirodo, jog žiauri Sovietų Rusijos ranka pasiekia ir tuos lietuvius, kurie likimo buvo nublokšti ne į Prancuziją. Čia Maskvos agentai juos gaudo ir su pagelba prancūzų valdžios bando išgabenti į sovietų okupuotą Lietuvą, o gal net tiesiog į Sibirą.

Toks priverstinas gabenimas yra aiškus vergijos atsteigimas civilizuotoje vakarų Europoje. Bet kas gi šiandie bepaiso apie silpnesniųjų teisę ir patį žmoniškumą?

— • —

Gavome iš Detroito pluokštą žinelių, kurias prisiuntė mūsų senas veikėjas p. J. Ambrose. Vienoje jis parašė apie p-nios A. Devenienės prakalbas toje kolonijoje. Tarp kitko jis sako, jog p-ni A. Devenienė: "Nepamiršo duoti sandariečiams karčių pipirų už neveiklumą. Nors buvo mėginta pasiteisinti, bet ji jokių pasiteisinimų nepriėmė..."

Aišku, neveiklume negali būti pasiteisinimų. Asmeniški nesusipratimai neprivalo sustabdyti mūs didžiųjų uždavinių vykinime.

— • —

Dienraštis "Herald-American" patiekė ištraukas iš kalbos Chicagos arcivyskupo Samuel A. Stritch, kurią jis pasakė laike pamaldų už Lietuvą didžiulėj katedroj. Arcivyskupo žodžiais, kas atsitiko Lietuvoje gali atsitikti bile kur. Padarytoji agresija gresia Lietuvos žmonių išnaikinimu ir Amerikos lietuviai, gelbėdami savo senai tėnei, atlieka labai kilnų žygį.

— • —

Vokietijai besąlyginiai pasidavus, tam tikrų pasikeitimų įvyko ir Jungtinių Tautų grupėje. Sovietų Rusija nustojo buvusi Amerikos ir Anglijos alijantė arba sąjungininkė. Todel galima laukti, jog ir santikiai su ja gerokai pasikeis. Nebebus reikalo pataikauti ir nusileidinėti, kas iki šiam laikui buvo aiškiai pastebima. Musiškiai bolševikai nebegalės šaukti, jog kritikavimas agresingos Maskvos politikos reiškia "puldinėjimą mūsų alijanto".

— • —

Molotovui būnant San Franciske, Californijos universitetas buvo jam pasiūlęs daktaro laipsnį. Tačiau Molotovas atsisakė jį priimti, teisindamąsis buk tas yra priešinga Sovietų politikai.

Kitaip sakant, asmeniškas Stalino atstovas nenori nieko bendro turėti su buržuaziškom mokslo įstaigom ir abelnai su demokratinių šalių kultūra.

Šis Faktas turėtų dar labiau praskleisti akis kaikuriems sovietiškos sistemos garbintojams.

Musu Korespondentas Aprašo San-Francisco Derybas

Adm. Doenitz Bus Teisiamas Kaipo Kriminalistas

Edeno Pareiškimas Parlamente

Londonas. — Užsienio reikalų sekretorius Eden pareiškė parlamente, jog Grand Adm. Karl Doenitz, kuris atidavė vokiečių armijų likučius į alijantų rankas, bus teisiamas kaipo karo kriminalistas. Kadangi jis pirmiau mažai buvo girdimas nazių tarpe, tai kaltinimai prieš jį dar nėra surašyti. Laikraščių pranešimais, adm. Doenitz yra jau suareštuotas.

Maskvos spauda pareikalavo, kad maršalas von Rundstedt, Goering ir Franz von Papen būtų tuojau atiduoti teisman.

Naujai Išgabenti Rusijon Lietuviai

Ką Skelbia Maskvos Radio?

Laiks nuo laiko iš Maskvos radio stoties pasigirsta pranešimai kaip Baltijos kraštų žmonės uoliai dirba Sovietinės Sąjungos atstatymui. Lietuvių būriai, girdi, su atsidavimu stengiasi atbudavoti išgriautus Rusijos miestus, net ir tokį Stalingradą. Kitur lietuviai sudarę stiprius kolchozininkų kadrus ir lenktyniuoja su kitais.

Beabejo, tie visi būriai nuvyko ten ne savo noru, bet juos išgabeno priverstinai. Kad Lietuvos krašte nebeliko darbo pajėgų, tas bolševikams ne svarbu.

Ginčiai Kongrese Del Fašiszmo

Atstovas iš Wisconsino Keefe pareikalavo iš kongr. Sabath (Illinois) kad pastarasis išvardintų tuos amerikiečių pramonininkus, kuriuos jis pavadino fašistais ir įrodytų jų ryšį su ta grupe.

Bombs Away

(WNU Service)

Mickevičiaus Veikalai Išversti Anglų Kalbon

Nelabai seniai Californijos Universiteto profesorius Rapall Noyes išvertė svarbesnius Adomo Mickevičiaus veikalus į anglų kalbą ir juos išleido vienoje knygoje. Tarpe tų veikalų yra žinoma poema "Ponas Tadas", kuriame aprašoma Lietuvos gyvenimas pradžioje pereito šimtmečio. Toliau seka "Kondratas Valendrotas", "Vėlynės" ir pan.

Adomas Mickevičius nors rašė lenkų kalba, tačiau jo raštų turinys atsižymi gilia meile prie Lietuvos krašto ir jo praeities.

Skraidančioji Tvirtovės B-29 gali pasiimti 8,000 galionų gazolino.

Nenori Susitikti Su Kitais Vadais

Stalinas Tyli Apie Trejybės Susitikimą

Mūsų prezidentas Trumanas ir anglų premieras Churchill išreiškė pageidavimo, kad artimiausioj ateityje įvyktų trijų didžiūnų susitikimas.

Bet Stalinas iki šiam laikui nieko nepasakė. Jis kaž kodel bijosi apleisti Rusijos, o naujas pasimatymas jau nebegalės ten įvykti.

Atrodo, jog Stalinas tyčia atidėlioja konferenciją, kad bolševikai daugiau įsitvirtintų centro Europoj ir Balkanuose.

Japonai Pasirengę Prašyti Taikos

Pasiūlymai Sunkiasi Per Neitrales Šalis

Tarpininkaujant neitralių šalių biznieriams, iš Japonijos ateina visokių pasiūlymų susitaikymo reikale. Parėmimui savo pasiūlymų japonų valdžia neseniai uždarė fašistų partiją, kurios nariai suplanavę ataką ant Pearl Harbor. Išreiškimas užuojautos prez. Rooseveltui mirus buvo kitas gestas patraukimui amerikiečių simpatijos.

Kadangi visi šie pasiūlymai yra neoficialūs ir neįima besąlyginio pasidavimo, tai Washingtonas mažai kreipia į juos domės.

Kai Chicagoje yra 12 valanda pietų, tai Londone jau 6 val. vakare..

Minnesotos valstijoj yra apie 1,000 ežerų.

Tyrinėja J. Jakaitienės Mirties Priežastį

Jos Viduriuose Surado Arseniko

Springfield, Ill. — Policija dabar tyrinėja keistą Julės Jakaitienės, 55 metų, ir Bessie Žubrienės, 43 m., mirtį, kuri greičiausiai įvyko iš priežasties nuodų. J. Jakaitienės viduriuose surasta pėdsakai arseniko, tuom tarpu kaip jokių nuodų neužtikta antroje.

Jos abi buvusios kokioje tai parėje ir grįžusios namo staiga susirgo.

Curzono Linija Nėra Galutinai Patvirtinta

Diplomatiniuose Londono sluoksniuose reiškiasi nuomonė, kad jeigu Sovietų Rusija laužys JALTOS nutarimus lenkų valdžios klausime, tai anglų valdžia gali lengvai atšaukti savo nusistatymą link Curzono linijos. Tuo būdu visą reikalą teks svarstyti iš naujo.

Amerikiečiai Naudos Bremeno Uostą

Aprūpinimui savo armijos amerikiečiai gaus Bremeno uostą, kuris yra anglų okupacijos zonoje. Uosto komendantu yra paskirtas vice-admirolas Arthur J. Robinson. Bremenas, palyginamai, mažai nukentėjo, bet ims apie trejetą mėnesių iki iš uosto bus išgaudytos visos minos.

Windsor, Ontario, yra prie Detroit upės.

Tankiausiai apdengta miškais yra Suomija.

GYVENIMAS SOVIETŲ OKUPUOTUOSE KRAŠTUOSE PIKTESNIS UŽ KALĖJIMĄ

Baisenybės po Nauja Sovietų Okupacija

Bolševikai Pasirodė Žiauresni ir už Nazius

Washington. — Atstovas iš Wisconsino Alvin O'Konski įdėjo į Kongreso rekordus visą eilę dokumentų apie bolševikų elgesį Lenkijoje ir Baltijos kraštuose. Pasak jo, naujųjų okupantų elgesys su vietos žmonėmis yra taip pasibaisėtinas, jog kraujas sušala gyslose.

Kalėjimai esą pripildyti "neištikimais". Kalėjimų stovis yra biauriausias. Suimtieji mušami ir marinami badu. Kasdiena įvyksta ekzekucijos. Vardai sušaudytų neskelbiami. Sovietų kareiviai apiplėšia privatinius namus, atimdami maistą, gyvulius, inventorių. Kaimuose ir miestuose girdisi tylūs nusiskundimai, jog rusai esą blogesni net už vokiečius.

Užmuštas Kasykloje

Laike darbo Peabody Coal Co., Taylorville, Ill. žuvo Antanas Delinskas, 44 metų. Ant jo užkrito anglių vagonas.

DURYS NĖRA UŽDARYTOS LIETUVAI Į TARPTAUTINĘ SAUGUMO ORG-JĄ

Įspudžiai Iš San Francisco

(Specialio Sandaros Koresp.)

Priešingai plačiai įsišakojusiai nuomonei, Konferencija San Francisco nėra taikos konferencija. Vadinasi, tokie klausimai kaip Lietuvos laisvės grąžinimas, ar jos būsimųjų sienų nustatymas, iš viso ten nebuvo numatyta svarstyti.

Naturaliai, kai kam net galėjo kilti klausimas kodel gi Amerikos lietuviai siuntė ten savo delegaciją, leido pinigus ir kėlė tiek triukšmo?

Į šį klausimą atsakyti, turime panagrinėti kai-kurias aplinkybes. t. y. **United Nations Conference on International Security.**

Jau vien iš pirmųjų dviejų žodžių skaitytojas gali suprasti, kad šioje konferencija yra šaukiama **Jungtinių Tautų**, vadinasi, valstybių, kurios dalyvavo prieš-vokiškoje koalicijoje. Kitais žodžiais, į konferenciją buvo kviestos tik tos valstybės, kurios formaliai buvo paskelbusios karą Vokietijai, ir tai nepaisant, ar jos kraują liejo ar neliejo. Sakysime, United Nations tarpe šiandiena priskaitoma taipgi Turkija, kuri būdama per visą karą neutrali, tik neseniai prisidėjo prie United Nations koalicijos.

Karo Vokietijai neskelbusios į konferenciją savaimi aišku, nebuvo kviestos ir visos neutralios valstybės, kaip Švedija, Šveicarija, Ispanija, Portugalija ir tt. Taip pat į konferenciją nebuvo pakviestos ir Pabaltio valstybės, tame skaičiuje ir Lietuva. Mat, 1940 metais sovietų okupuota, savo valdžios netekusi, Lietuvos Respublika buvo pastatyta į sąlygas, kurios jai atėmė galimybę **formaliai** skelbti karą Vokietijai. To formalumo neatlikus, ir dalykus matuojant tarptautinės teisės plotmėje, Lietuva teoretiniai kalbant liko neutrali valstybė.

Bet tik teoretiniai. Tikrovėje, mes žinome, kad Lietuvas žmonės, itin sunkių sąlygų nepaisant, be jokios pagalbos iš šalies, per ištisus 3 metus su ginklu rankoje vedė nenuilstamą ir organizuotą kovą prieš vokiškąjį okupantą. Lietuvos patriotiško požemio žygiai ir aukos yra per daug gerai visiems žimi, kad apie juos čia būtų reikalo ir vėl kalbėti.

Maskvos samokslo dėka, likimo ironija čia Lietuvą palietė itin skaudžiai, — **tame pačiame mūšio lauke kraują beliedama, Lietuva šiandien neturi galimybės sėdėti prie vieno stalo su savo ginklo draugais Amerikiečiais!**

Kiek panašioje padėtyje atsidūrė ir Danija, nekalbant jau apie broliškas estų ir latvių tautas. Skirtumas vien tame, kad Danija turi daugiaus šansų būt pakviesta į UNCIO. Gi skersai lietuviškojo kelio vis stoja milžiniškojo ruso veto.

To nepaisant, Amerikos Lietuvių Tarybos Delegacija San Francisco'je tą Lietuvos teisę drasiai užakcentavo. Per š. m. gegužės 12 d. skaitlingai reprezentuotą Press Conference, Delegacijos Pirmininkas W. F. Laukaitis pasakė:

"The poeple of Lithuania during the years of the Nazi occupation never ceased to fight the Nazi invaders by every means, and through this struggle for the restoration of their own independence they have directly contributed to the defeat of the enemies...

"For this reason, Lithuania, the country of our forefathers should be represented in the deliberation at the International Conference at San Francisco."

Delegacijos balsas nebuvo pamirštas: sekmadieniu pradedant visa Amerikos spauda kartojo: "Judge Laukaitis asks a place at UNCIO for forgotten and disherited Lithuania."

Taip pat, buvo nurodyta ir praktiški keliai Lietuvai įUNCIO įvesti — **neatidėliojant Lietuvos žmonėms duoti galimybę**

(Seka ant 4-to pusl.)

Protestuoja Kam Rusai Neįsileidžia Musų Korespondentų į Savo Pusę

Rusai Neleidžia Amerikos Korespondentų į Berlyną

"Washington Post" savo redakciniame straipsnyje aštriai kritikuoja sovietų nusistatymą neįsileisti amerikiečių korespondentų į Berlyną ir vadina tą nazių politikos tęsimu. Anot to laikraščio, Lenkija, Rumunija, Vengrija, Jugoslavija ir rytinė Vokietijos dalis yra taip nuo mūsų atstumti, kaip Tibetas, arba kalnai ant mėnulio.

Rusai už gerą atsimoka piktu. Tuose plotuose, kuriuos užėmė amerikiečiai arba anglai, sovietų korespondentai gali laisvai sukinėtis ir pranešti ką jie nori, tuom tarpu sovietai griežčiausiai draudžia įkelti koją į jų pusę.

SANDARA

LITHUANIAN NEWSPAPER

LITHUANIAN WEEKLY NEWSPAPER
Published Every Friday by the
LITHUANIAN NATIONAL LEAGUE of AMERICA
Editorial Office:
840 West 33rd St., Chicago Telephone Yards 4789

SUBSCRIPTION RATES:
In The United States per year $2.00
In Canada and All Foreign Countries per year $3.00

Entered as second class matter OCTOBER 25th, 1926, at the Post Office at Chicago, Illinois, under the ACT of MARCH 3, 1879.

Sandara yra Savaitinis Laikraštis, leidžiamas kas Penktadienis.
Sandara yra Organas Amerikos Lietuvių Tautinės Sandaros.
840 West 33rd St., Chicago, Illinois
UŽSAKYMO KAINA:
Suvienytose Valstijose metams $2.00
Užsienyje metams $3.00

Kalbama Vienaip, o Daroma Kitaip

Anglų premiero Churchill kalba, kurią jis pasakė parlamente gegužio 13 dieną, buvo svarbi ir įdomi. Kaip daugelis skaitytojų atsimena, jis tarp kitko įspėjo būsimus agresorius, ne vien tik Vokietiją, jog Anglija neleis jiems įsibujoti, steigiant vietoj hitleriškos — savas totalitarines valdymo sistemas.

Verta įsitėmyti sekanti Churchill žodžiai:

"Turime daboti, kad Europos kontinente neišnyktų tie aukšti tikslai, už kuriuos stojom į karą, arba užmiršti į keletą mėnesių po laimėjimo ir kad žodis 'laisvė', 'demokratija', 'išlaisvinimas' nebūtų iškraipyti".

Jis išreiškė savo nepritarimą toms valdžioms, kurias dabar organizuoja okupacinė policija ir mėtė reikšmingą įspėjimą į San Francisco konferenciją, idant ji nevirstų "apsauga galingiems ir priespauda silpniems".

Tuo būdu Churchill viešai pasiskelbė teisingumo ir laisvės čempionu. Tą rolę jis pasiskolino iš neseniai mirusio prezidento Roosevelto, kuris buvo tikruoju Atlanto Čarterio kūrėju.

Bet ar premiero Churchill žodžiai derinsis su jo žygiais praktiškoj politikoj? Diplomatai juk labai dažnai kalba vieną, o padaro kitą. Kad ir tokiame Lenkijos klausime. Ne gana kad toji šalis tapo apkarpyta, pažeminta, jai nebuvo galimybės dalyvauti ir San Francisco konferencijoj. Londonas ir Washingtonas lengvai galėjo pakviesti teisėtos lenkų valdžios atstovus, bet to nepadarė "praktiškais" sumetimais. Nebandoma sutvarkyti ir centralinės bei pietų Europos, kur šėlsta sovietų apginkluoti ir vadovaujami partizanų būriai, plėšdami ir žudydami civilius žmones. Jeigu tie dalykai nebus kaip reikiant sutvarkyti, tai kalbos parlamente, kad ir paties p. Churchill, išsisklaidys kaip rūkas.

Nori Įvaryti Didelį Klyną

Clevelandiečių grupė, kuriai faktinai vadovauja p. Julius Smetona, pasirinko seniai nudėvėtą būdą atakuoti ir puldinėti pavienes ypatas tikslu suskaldyti mūsų visuomeniškas pajėgas. Kada tas buš įvykinta, tai p. Julius Smetona tikisi užimti čia tokią vietą, kokią jo tėvas turėjo Lietuvoje po 1927 metų.

Yra dar kitas išaiškinimas tos keistos taktikos, kurią dabar vartoja clevelandiečių grupė. Išaugę skirtingoje atmosferoje, kur demokratiška saulutė retai tepasiekdavo jų langelio, kaikurie dabartiniai tos grupės vadai negali suprasti kaip gali bendradarbiauti lygiomis teisėmis visos srovės, kuomet pagal tautininkų teorijos, tiktai jie turi teisės ir privilegijos būti viešpačiais ir valdytojais. Minia juk ekzistuoja tam, kad šlovinti didžiūnus ir daugiau nieko.

Šis klaidingas mūsų demokratinio gyvenimo supratimas ir yra priežastim viso to triukšmavimo, kuris ateina iš Clevelando padangės. Tiesa, jie yra užtektinai gudrūs pridengti savo puldinėjimus skambiomis frazėmis ir dideliais žygiais. Bet juk tą patį darė ir kiti "kietosios rankos" garbintojai, slėpdami užantyje tikruosius savo siekimus.

Įsitėmykite štai kokį charakteringą dalyką. Prisidengę Lietuvos "vaduotojų" vardu jie daugiausiai atakuoja ne tuos, kurie smaugia Lietuvą, bet tuos pačius patriotinius lietuvius, kurie gina jos laisvę ir kurie susispietę aplink Amerikos Lietuvių Tarybą. Nors pastaroji jokių polemikų su jais neveda ir nebando atsakinėti į demagogiškus šūkavimus, tačiau taryba vis vien nenuslenka nuo jų liežiuvio.

Keista, kad žmonės nieko neišmoko, nieko neužmiršo. Ir ši tragiška Lietuvos momenta, jie panaudoja ne stiprinimui mūsų kovojančių pajėgų, bet lietuvių skaldymui ir demoralizavimui. Ištikro, ne daug ką gero galima pasakyti apie tokios rūšies elgesį

San Francisco Konferencijos Pasisekimai

Amerikiečių spauda ir visuomenė žiūri į tarptautinę saugumo konferenciją San Franciske kaipo į didelį "show", kur dalyvauja keli šimtai pasaulinių aktorių. Skirtumas tarpe tikrųjų artistų ir jų yra tik toks, kad vieni kartoja iš nakto išmoktas roles, o tos konferencijos dalyviai dar tik bando pasiskirstyti roles.

Kad amerikiečiai paviršutiniai žiūri į derybas San Franciske tame nėra nieko nuostabaus. Surašyti ant popierio ir paskiau pranešti pasauliui — lengvas uždavinys. Sunkumai atsiranda, kuomet bandoma pritaikinti praktiškam gyvenime. Paimkim kad ir tokį dalyką. Sovietų Rusija uoliai dalyvauja pasitarimuose kaip pažaboti agresiją, vienok ji pati visai nemano atsisakyti nuo agresijos ir atvirai ją praktikuoja net pačios konferencijos metu. Ji uždėjo savo leteną ant daugelio šalių ir sakosi, kad tai yra jos biznis, o ne kitų. O tuom tarpu Sovietai skaitomi vienu tų didžiųjų "piliorių" ant kurių remiasi visa saugumo sistema.

Galimas daiktas, jog San Franciske bus priimta visa eilė skambių tarimų ir politiniai architektai nubraižys puošnius saugumo rūmus, tačiau jie ne ką reikš jeigu Sovietų Rusija nebus priversta pildyti pažadus ir suteikti pilną laisvę toms tautoms, kurias ji laiko pagrobus.

Apžvalga...

TAIP JIEMS ATRODO LENKŲ DEMOKRATIJOS VADAI

Apie 16 suareštuotų Lenkijos demokratijos vadų, Chicagos bolševikų "Vilnis" taip atsiliepia:

"Turime reikalo su pikčiausia kamarile, su hitlerizmo testamento pildytojais, su niekšais, kurie visose pakampėse ambrija apie trečią pasaulinį karą. Tokia yra ta lenkiška šaika..."

Reiškia, Sovietai ir jų pakalikai čia Amerikoje, virto visos lenkų tautos teisėjais ir ekzekutoriais. Kas tik jiems nepatinka ar atrodo pavojingu, tai be jokių ceremonijų inkriminuoja ir pasiunčia į pipirų žemę. Bolševikai nesielgia geriau ir Lietuvos krašte.

PRISISAPNUOJA PIKTOS DVASIOS

Kaikada menko žmogaus galva prilyginama prie kopūsto. Bet tai nėra tikslu, nes kopūstas gali įsižeisti. Todel ieškant palyginimo vienai Chicagos dva siškio galvai, kuris pats iš kunigo pasidarė vyskupu ir dar nepriklausomu — turime nemažai sunkumo. Tas dvasiškis vardu Jonas Liutas neseniai išdergė Brooklyno "Vienybėje" Amerikos Lietuvių Tarybos centrą, kur esą: "biurokratai nori valdyti vietos lietuvius po savo žiauria veidmaininga politikos leitena."

Atrodo, kad tam išaugusiam kopūstų darže dvasiškiui pradeda sapnuotis kas tokio nepaprasto. Pagarsėjęs Amerikoj Billy Sunday goniodavo po sceną velniukščius, o kun. Liutas nusivijo piktąsias tarybos dvasias net iki Brooklyno "Vienybės". Tuom tarpu apie minėtą tarybą ir abelnai apie svarbesnius mūsų reikalus kun. Liutas tiek nusimano, kiek dagloji apie astronomiją.

Todel daug išmintingiau būtų kad jis dabotų savo "skramnų" amatų ir nejuokintų savo neišmanymu vargšės visuomenės.

LENKAI DABAR SMARKIAI RUSTAUJA ANT ITALŲ

Italijos valdžia, kurios priešakyje stovi neaiškaus tipo premieras Bonomi, neseniai pripažino Liublino raudonųjų grupę už teisėtą Lenkijos vyriausybę. Tas smarkiai užgavo dviejų lenkų divizijų karius, kurie daug prisidėjo prie Italijos išvadavimo iš nazių. Lenkai tvirtina, jog tai esąs didžiausias nedėkingumas už jų pralietą kraują.

Atrodo, jog tarp dabartinės italų valdžios ir Stalino yra koks nors slaptas susitarimas, nukreiptas prieš anglus ir amerikiečius. Ištikro, tur būt niekad Europoje nebuvo tokios veidmainybės kaip šiuo laiku.

Pradeda Aiškėti Karinės Paslaptys

Anglų delegacijos San Francisco konferencijoj narė p-ni Ellen Wilkinson atidengė iki šiam laikui slėpiamus faktus apie nazių V-2 skraidančių bombų veikimą. Esą, tos bombos buvo taip tobulos, kad galėjo nukristi ne tik nužiūrėtam Londono bloke, bet ir pataikinti į tam tikrą namą. Jei vokiečiai taip greitai nebūt buvę nuvyti nuo Holandijos ir Belgijos pakrančių, tai V-2 bombos būtų visai išgriovę Londono miestą.

Lietuvai Remti Draugijos Seimas

Pasekmingai veikianti Mass. valstijoj Lietuvai Remti Draugija turės savo metinį suvažiavimą sekmadienyje, birželio 3 dieną, So. Bostone. Visi skyriai žada atsiųsti delegatus.

Liet. Prekybos Buto Eiliniai Reikalai

Kas daugiausiai Pasidarbavo?

Lietuvių Prekybos Būto direktorių susirinkimas įvyko gegužio 11 d. Dariaus Girėno name, dalyvaujant direktoriams: A. Valonis, A. Rudis, Dr. K. Drangelis, K. Macke, C. Krisčiūnas, S. Balzekas, Dr. J. Pauk štys, J. Pachankis, J. Kazanauskas, B. Pietkiewicz, W. Kareiva ir W. Sebastian. Kadangi pereitą susirinkimą tinkamai ir gabiai vedė Stanley Balzekas, tai šį susirinkimą jis pavedė antram vice-pirmininkui, John W. Pachankis. Jie abu tinkamai darbą atliko ir susirinkimai labai švelniai ėjo.

Būta bankieto pirmininkas J. W. Pachankis išdavė galūtiną ir labai tinkamai prirengtą raportą, iš ko paaiškėjo, kad daugiau siai šio bankieto rengimui pasidarbavo chairman Pachankis, co-chairman Balzekas, C. Krisčiūnas, Dr. Drangelis, preziden tas Al. Kumskis ir žinoma, po truputį prisidėjo ir kiti direktoriai ir nariai.

— W. B. Sebastian.

Atbėga Lietuviai iš Norvegijos

Stockholm (LAIC) — Balandžio pradžioje iš Norvegijos į Švediją atbėgo 20 lietuvių jaunuolių, kuriuos vokiečiai buvo išgabenę darbams. Jų pasakojama, kad Norvegijoje yra apie 1,000 lietuvių.

Pirkite Visi Karo Bonus!

PER MANO KOŠTUVĄ

Storojo Goeringo pasidavimas į nelaisvę gali būti ir sabatažu, nes amerikiečiai turės išeikvoti daug maisto jį maitinant.

Maža mergaitė, nuvykusi iš miesto į farmą taip susižavėjo gamtos gražumais, kad ėmė klausinėti:

— Kaip čia puiku! Kodel gi didesnių miestų neišbudavoja ant farmų?

Bolševikų laikraštis patalpino laišką iš Lietuvos, kuriame viena motelėlė sako:

"Sesute, jei galėtumem mums su rūbais pagelbėti, tai būtų labai gerai, nes drabužių beveik visai neturime..."

Įdomu būt patirti kas gi sunaudoja siunčiamus į okupuotą Lietuvą drabužius?

Vienas kolumnistas Kenesaw M. Landis rašo:

"Nėra prasmės budavoti pasaulinę taikos organizaciją vien tik tam, kad pažaboti Vokietiją. Pastaroji jau yra kaput. Alijantai nesibijo Vokietijos. Jie bijosi patys savęs".

Aišku, nauji agresoriai jau iškėlė galvas, pirma negu naziai buvo sunaikinti.

Atydžiai peržiūrėjęs seną šimt metinį kalendorių, aš suradau tokį pranašavimą: "Jeigu aprilius būna vėsus ir lietingas, tai mojus tikrai bus šiltas ir gražus."

Tuom tarpu mano apielinkėj gegužio mėnuo yra dar šaltesnis ir lietingesnis už balandžio. Taigi pranašams ne visada gali tikėti.

Vienas mūsų laikraščių rytuose rengdamas savo koncertą, į to parengimo garbės pirmininkus pasikviętė Senatorių David I. Walsh, gubernatorių Mourice I. Tobin ir kitas garsenybes.

Kuom jie galės prisidėti prie koncerto pasisekimo, tai didelė misterija. Dainuot, greičiausiai, nei vienas nemoka.

Išminčių knygose yra užrašyta:

Yra žmonių, kurie nuolat skundžiasi gyvenimo kartumais, vien del to anksčiau jie yra ragavę perdaug saldumynų.

Ne taip staugia platus plentas
Gniaužtas diližanais,
Kaip vaitoja mūsų žemė
Po svetimais ponais.

Ne taip puola drėgnas rūkas,
Kai dienelė švinta,
Kaip gausingai mūsų brolių
Ašarėlės krinta.

Vienas gudruolis sekančiai su rašė San Francisco konferencijos vadų pavardes:

M—olotov
E—den
S—tettinius
S—oong.

Ir kairėj, skaitant iš viršaus į apačią gaunasi žodis "mess", kas lietuvių kalboje reiškia betvarkę arba mali-malienę.

— Eolas.

Amerikiečiai Nemaršuos į Berlyną

Buvo manyta, jog pora amerikiečių divizijų, o taip ir anglų bus pasiųsta į Berlyną kaipo garnizonas užimtoj Vokietijos sostinėj. Bet amerikiečių štabo narys gen. Frank Allen šiomis dienomis pranešė, jog anas planas nemanoma vykinti. Tur būt del to, kad Maskva pakeitė savo nuomonę.

Baltijos Tremtinių Likimas Švedijoj Kaba Ant Siulo

Kas Laukia Lietuvių Švedijoje?

Stockholm (LAIC)—Tiek lietuviai tremtiniai (370), tiek latviai (apie 5,000), tiek estai (per 20,000), gali pasidžiaugti švedų visuomenės ir įstaigų palankumu ir rūpesniu. Bet švedų komunistų spauda žiauriausiai pul dinėja pasprukusias vokiško-rusiško imperializmo aukas. Komunistai gyvuliškai kolioja atbėgėlius ir reikalauja, kad jie visi būtų grąžinti Sovietų Sąjungon. NY DAG, vyriausios vietinės Maskvos dūdos, tezė yra, kad ne švedų reikalas yra spręsti kas tarp tų pabėgėlių gali būti 'įfašistas" ar "karo nusikaltėlis": juos visus grąžinus, sovietų valdžia "mokės juos išrūšiuoti ir kas rasis kaltas pagal tai nubaustas".

Deja, pastaruoju metu ir švedų socialdemokratų spauda — socialdemokratai sudaro daugumą Riksdage — rodo vis aiškesnį palinkimą, "geros kaimynystės dėlei", nusileisti Maskvos reikalavimams baltiečius pabėgėlius išduoti. Jų mėnesinis laikraštis TIDEN kovo numeryje tiesiog sako, kad tuo reikalu reiktų susikalbėti su sovietų valdžia.

Suprasdamas kur tas pasakymas siekia, Riksdago narys Hastad SVENSK TIDSKRIFT balandžio numerio editoriale nustato, kad švedų socialdemokratai yra pasiryžę sulaužyti asyliaus teisę, visai nesiskaitydami su tuo, kaip tai atsilieps Švedijos garbei Amerikoj ir Anglijoj. Įdomu, kad į tą puolimą socialdemokratų spauda neatsiliepė.

Niekas kas sveikai galvoja negali įsivaizduoti ir negali sutikti, kad Švedija tai darytų. Tačiau, inicijuotuose sluogsniuose BAIMĖ VIS DIDĖJA, kad taip neatsitiktų, Maskvai smarkiau paspaudus.

Pap., balandžio 11 d. teisingumo ministeris Bergquist įnešė Riksdagan įstatymo sumanymą, pagal kurį valdžia galėtų rusams išduoti čia atvykusių baltiečių pabėgėlių laivus, viso apie 700. Atbėgėliai, kas įrodys nuosavybę, galės gauti iš švedų iždo įkainotą vertę. Kitais žodžiais, teisingumo ministeris, liberalas, siūlo, kad valdžia pirktų atbėgėlių laivus ir juos dovanotų Maskvai, kad tik lengviau įsiteikus. Bet pačius pabėgėlius atiduoti nereikėtų nei naujų įstatymų leisti.

Jau be to mūsų tautos tragedija yra berybė, ir negalima prileisti, kad su mūsų pabėgėliais Švedijoje, Vokietijoje, Austrijoje ir Prancūzijoje būtų pasielgta, kaip su gyvu ar negyvu inventorium. Kol kas tik Brazilija mielai įsileidžia Baltijos pabėgėlius, bet ten nelabai kas nori keltis.

Vokiečių "Vilkolakių" Lyderis R. Ley Pagautas

Dr. Robert Ley, vienas didžiųjų nazių šulų, kuris pirmiau vadovavo darbininkų fron tui, o vėliau tapo paskirtas vokiečių partizanų — "vilkolakių" lyderiu, tapo neseniai pagautas. Vokietijai kapituliavus, jis pabėgo į Alpų kalnus ir pasivadino Dr. Dustelmayer, bet kiti jį greitai pažino.

Turkai Nenusileis Sovietams

Vienas Turkijos diplomatas San Franciscoje pareiškė, jog Turkija nesutiks pavesti Dardanelų svetimai valstybei ir nesileis kad tą šalį kontroliuotų Sovietų Rusija.

Pastaruoju laiku Maskvos radio atkakliai puola turkų spaudą už neva anti-sovietišką nusistatymą.

Keturi mėnesiai metuose turi 30 dienų.

PASKOLOS DAROMOS
ant Pirmų Morgičių
už pigesnį nuošimtį—be komišino
PAS

MUTUAL FEDERAL
Savings and Loan Ass'n of Chicago
2202 WEST CERMAK ROAD Telefonas CANal 8887
BEN. J. KAZANAUSKAS, Raštininkas

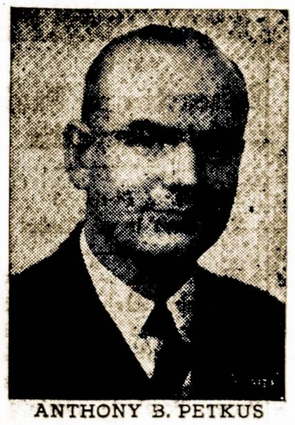

ANTHONY B. PETKUS

Nuliudimo Valandoj
Kreipkitės į
ANTHONY B. PETKUS
Laidotuvių Direktorius
DVI MODERNIŠKOS KOPLYČIOS JŪSŲ PATOGUMUI:
6812 So. Western Avenue, Chicago
Telefonas GROvehill 0142
1410 So. 50th Avenue, Cicero
Telefonas CICero 2109
Mūsų patarnavimas yra greitas, mandagus ir Jūsų finansiškam stoviui prieinamas.

Apie Įvairius Dalykus

Kiek Kareivių Dalyvavo Europos Mūšiuose?

Apskaitliuota, jog šio karo metu Europos mūšuose buvę pastatyta 27,000,000 ginkluotų vyrų. Alijantai turėjo 16 milionų, o vokiečiai su italais ir kitais sajungininkais — 11 milionų. Amerika buvo pasiuntusi 4,000,000; Anglija 1,000,000 ir Prancūzija 500,000 kareivių.

Nenuostabu, jei Europos paviršius tapo taip baisiai apnaikintas.

Vienuolės Mirtis Bažnyčioje

Jauna, 26 metų vienuolė — sesuo Mary Crowley užmokėjo gyvastimi už neatsargumą su ugnimi. Po pamaldų Šv. Katrinos koplyčioj New Yorke, visos vienuolės nuėjo viršun pietauti, o seuo Mary pasiliko užgesinti lemputes. Kokiu tai būdu užsidegė jos drabužiai ir pirm negu atbėgo kiti gelbėti ji tiek apdegė, jog neužilgo mirė.

Užbaigė Kitą Naktį

Į Augusto Peterson namus Los Angeles, Cal. įsibriovė nakties metu vagys ir išnešė afrikoniškos veislės žąsiną. Savininkai labai apgailėstavo, bet tuom pat sykiu džiaugėsi, kad pasiliko tos pat veislės žąsis, sėdėjusi ant kiaušinių. Bet ju džiaugsmas buvo trumpas. Sekančią naktį vagiliai išnešė ir žąsi.

Užmiršo Kad Neturi Himno

Tarpe 46 tautų San Francisco konferencijoj dalyvauja Saudi Arabijos atstovai. Atvykus jiem į tą miestą, paprašyta įteikti orchestroms jų šalies himną. Vienok arabai pasakė, jog himno neturi. Ką daryti, teko jį užorderiuoti pas amerikiečių kompozitorių Artie Shaw. Pastarąsis dabar rašo, paremdamas orientališkomis, griaudžiomis meliodijomis.

Bando Išgelbėti Žodžio ir Spaudos Laisvę

Valstijos sekretorius Stettinius pareiškė, jog amerikiečių delegacija stovi už tai, kad į ruošiamą tarptautinio saugumo statutą būtų įdėta ir spaudos bei žodžio laisvė.

Jeigu šis punktas ir bus priimtas, tai vis vien jis pahes tik į užsienį siunčiamas žinias, bet ne tas, kurios skrajoja krašto viduje. Sovietų Rusija jokiu būdu nesutiks, kad jos ribose būtų toki žodžio ir spaudos laisvė, koki yra Amerikoje.

Išgąsdino, Bet Žipono Nerado

Miesto ligoninės tarnautojas Harry Goldberg, Dallas, Texas, pastebėjo kad kas tai išnešė iš ligoninės laukiamo kambario jo žiponą. Greitai išbėgęs per užpakalines duris, jis pastebėjo žmogų einantį su bunduliu. Jis suriko ir ištraukęs revolverį šovė. Žmogelis numetė bundulį ir pabėgo į gatvelę.

H. Goldberg pakėlė bundulį ir jame vietoj žipono surado neplautų baltinių. Matyt, tas žmogelis nešė tą viską į skalbyklą iki jo neišgąsdino.

Tas, kuris turėjo sauvalingą liežiuvį, įpuolė į nedorybę.

Didelės Iškilmės Binghamton, N. Y.

Paminės Lietuvos Steigiamojo Seimo 25 Metų Sukaktį

Gegužės 27 dieną, š. m. 3:00 val. po pietų Lietuvių salėje, 315 Clinton St., Binghamton, N. Y. rengia Binghamtono Lietuvių Taryba didelias prakalbas paminėjimui Lietuvos Steigiamojo Seimo 25 metų sukaktį.

Bus geri kalbėtojai. Kalbės prof. Kazys Pakštas iš New Yorko ir kongresmanas Edwin Arthur Hall, kuris atvyks iš Washington, D. C.

Taipgi kam iš mūsų nerūpi padėtis mūsų vargstančių artimųjų karo nuteriotoj ir okupuotoj Lietuvoj? Jų visa viltis padėta į mus amerikiečius. Jie iš mūsų laukia pagelbos ir užtarimo.

Broli ir sese lietuvis, ar tavo širdyje dar dega tėvynės meilė? Ar tu nori savo tėvynei Lietuvai gero, ar nori kad ten tavo broliams ir sesutėms būtų miela ir malonu gyventi? Ar nori, kad tenai būtų laisvė ir tikra demokratiška Lietuvos respublika? Jeigu taip, tai mūsų pareiga skaitlingiausiai susirinkti į virš pažymėtas prakalbas ir išnešti atatinkamas rezoliucijas ir pareimti medžiaginiai.

— **Rengėjai.**

Detroite Nori Statyti Lietuvių Namą

Detroitiečiai išsigeidė pasistatyti nuosavą centrą. Tuo tik dabar daugiausiai ir kalbama. Tik nenuspręsta kokioje miesto dalyje statyti ir kokio didžio.

Žinoma, pinigai bus sukelti iki karo pabaigos, o kai iš karo sugrįž mūsų numylėti vaikučiai, tai tas viskas bus atiduota jiems kaipo dovana. Tuo reikalu, gegužio 27 dieną įvyks susirinkimas buv. Lietuvių Svetainėje.

Visi kviečiami dalyvauti ir atsivesti draugų. — **J. Ambrose.**

SLA. 352 kp. Mitinge Daug Kas Atlikta

Detroitiečiai Moka Nuosekliai Dirbti

Detroit, Mich. — SLA. 352 kp. mitingas įvyko gegužio 6 dieną, paprastoje vietoje. Duoklių sumokėta virš keturių šimtų dolerių. Buvo pranešta, jog mirė K. Jocius, senas susivienijimo narys, nors amžiaus turėjo tik 54 metus. Tie būna jam lengva šios šalies žemelė, o jo žmonai ir sūnui, kuris yra kariuomenėje, reiškiame gilią užuojautą.

Kuopa paskyrė $10. Amerikos Lietuvių Tarybai, o vienam ser gančiam nariui — $5. Susirinkimas praėjo tvarkingai, o už tai reikia pasidėkoti K. J. Semaškai, kuris sugebiai jį vedė.

Tarpe Vaikų

Devynių metų Antanukas klausia penkių metų Jokūbo:

— Kiek metų turi tavo mažiukas brolukas?

— Vienus.

— O iš kur tu tą žinai?

— Motina man sakė.

— Netikėk jai; jis tiek neturi. Mūsų mažas šuniukas vienų metų, o žiūrėk kaip greitai jis bėginėja.

— Kodel ne; juk šuniukas turi keturias kojas, o mano broliukas tik dvi...

Leisk kiekvienam savo ausį, bet tik keletai — liežiuvį.

—:—

Tasai žino daug, kuris moka valdyti liežiuvį.

Šie Asmenys Yra Prašomi Atsiliepti

Ieškomi Asmenys

Sekantieji asmenys yra paieškomi ir prašomi skubiai atsiliepti.

Drevinskaitė. Mokytoja, gyvena Chicagoje. Turi brolį Bronių.

Gilusevičius, Jonas.

Gilusevičiūtė, Nastė. Pavardė po vyru nežinoma.

Karuša, Antanas, kilęs iš Marijampolės.

Leliašius, Jurgis, kilęs iš Marijampolės.

Maskaliūnaitės, Pranutė ir Uliesė. Pavardės po vyrais nežinomos.

Rakauskas, Edvardas, gyvenęs Brighton Parke, Chicagoje.

Sakalauskienė, Veronika, po tėvais Želionytė. Gyvena New Yorke.

Styra, Jonas, sūnus Benedikto. Gyvena Chicagoje.

Uždavinienė, Marijona, po tėvais Ščerbavičiūtė. Gyvena New Yorke.

Vilkauskaitė, Katrė, pavardė po vyru nežinoma.

Žitkai, kilę iš Kuktų km., Igliškėlių valsčiaus, Marijampolės apskr.

Ieškomieji arba apie juos žinantieji prašomi skubiai atsiliepti:

Consulat Gen. of Lithuania,
41 West 82nd Street
New York 24, N. Y.
arba
Consulate of Lithuania,
33 North La Salle St.
Chicago 2, Illinois.

Bekeso Kalnas Ir Padavimai Apie Jį

Žiupsnelis Iš Vilniaus Miesto Praeities

Priešais Pilies Kalno Vilniuje, antroje pusėje Vilnios (Vileikos) krantų yra gražus kalnas Bekešos vardu pavadintas. Kasparas Bekeša buvo pagarsėjęs 16-to šimtmečio "laisvamanis", kuris viešai pasisakė netikįs į pragarą. Kadangi jis buvo galingas bajoras ir net karaliaus Stepono Batorijaus draugas, tai kietoji inkvizicijos ranka negalėjo jo pasiekti.

Bet jam numirus, bažnyčia atsisakė priimti jį į kapines. Vilniuje kilo dideli ginčiai. Vieni jį gynė, kiti užpuldinėjo. Pagaliau į ginčią įsimaišė pats karalius ir įsakė palaidoti Kasparo Bekešo kūną netoli pilies, viename kalne. Laidotuvės įvyko 1580 metais dalyvaujant skaitlingai anų laikų aristokrati jai.

Kad atžymėti laidotuvių vietą, ant kalno buvo pastatytas gražus paminklas. Vienas poetas, lotyniškai parašytose eilėse pavadino tą kalną Bekešo. Vardas taip užsiliko iki šių dienų.

Bet ilgainiui žmonės pamiršo tą įvykį ir pradėjo ką kitą pasakoti. Pav. ilgainiui susidarė padavimas, jog tą kalną supylė vengrų kareiviai pagerbimui savo vado. Kiti nurodo, jog kažin koks ponas jojęs arkliu žemyn ir užsimušė. Šiam įvykiui atminti esąs pastatytas bokštas.

Paminklas Bekešiui užsilko iki pereito šimtmečio. Tai buvo keturkampis bokštas, o ant jo įžbrėžtas palaidoto vardas, hermas ir datos. Upės vandeniui griaužiant pakrantes, bokštas nuvirto ir niekas daugiau jo neatstatė. — **Gervė.**

Dar Kelios Pastabos Apie A. Devenienės Kalbą Detroite

L. V. S. ruošė mitingą, kurio kalbėtojais buvo K. Karpius, J. Smetona ir p. A. Devenienė.

Pirmieji du jau buvo pas mus anksčiau, todel norime pasisakyti daugiau del principalės kalbėtojos p. A. Devenienės.

Tai yra be abejo labai stipri pajėga kaip su savo iškalbingumu, taip ir su savo plačia galvosena ir žiniomis ir kas svarbiausia yra labai mums artima ir suprantama. Ji nerenka didelių išsireiškimų, didelius dalykus paprastais žodžiais nusako ir todel jos gan ilga kalba prabėgo kaip viena minutė, o minčių paliko kurių užteks ilgam.

Ji nesibijo jokių "politikierių", nurodo atvirai klaidas, moka būti bešališka ir teisinga. Beveik kiekviena jos mesta min tis rado atgarsio ir buvo suprasta, nes visą laiką jai plojo, net sustoję su ašarom akyse plojo...

Jos žodžiai... ar mes turim tartis, ginčytis del visokių principų, ar mes visi, visi kaip vienas neturime vieno principo, o tai laisva Nepriklausoma Lietuva, ar jo vieno šendien neužtenka...?

Sakot yra kiti kaip valdys, kokios partijos ten viešpatus?

Ne, tai ne jūsų teisė. Tai teisė Lietuvos žmonių, kurie ten yra, badauja, kenčia ir krauju Lietuvai principus rašo. Jie žino ko siekia ir mokės sau principus parinkti. Mes čia soti, laisvi ir laimingi, mes negalim ir neprivalom jiems užmesti savo nusistatymų, o dar blogiau del jų ginčytis ir gaišti laiką paliekant į šalį svarbiausią principą — Laisva Lietuva.

Po prakalbų ir kitomis dienomis buvo eilė vaišių, kaip viešbūty taip ir privačiuose namuose, pas. Dr. Sims, Dr. Jonikaitį, Motūzus ir kitus.

Tokie mitingai būtų gerai visur rengti. Tik išsiaiškinę suprasim klaidas ir prieisim prie vieningo darbo. — **Tautietis.**

Nusižūdė Nežinia Del Ko

Chicago, Ill. — Tadas Grimša, 3348 W. 42nd St. nusišovė savo namo beizmente. Žmona negalėjo išaiškinti policijai del ko jis nusižūdė. Jo sūnus tarnauja karo aviacijoj.

Lietuvis Kandidatuoja Wilkes Barre, Pa.

Antanas Becunas, dabartinis Newport Township mokyklu direktorius, vėl kandidatuoja birželio 6 dienos primary rinkimuose Wilkes Barre, Pa. Apielinkėje.

Negalėjo Prisitaikinti

Vaikinas nusipirkęs prieš tris dienas vedybų žiedą, neša jį atgal į krautuvę. Savininkas klausia:

— Na, ar žiedas jums netinka?

— Žiedas tai tinka, bet aš netinku merginos tėvams.

Aiškus Ženklas

— Anų kaimynų kudikis jau šešių metų, bet vis dar nekalba.

— Tai greičiausiai esama berniuko, o ne mergaitės...

Išminties Žodžiai

Kojos paslydimas gali būti atitaisomas, liežiuvio niekados.

—:—

Daugel krito nuo esmenų kardo, bet daug daugiau krito nuo liežiuvio.

—:—

Dagys ir erškėtis duria skaudžiai, bet piktas liežiuvis duria skaudžiau.

—:—

Daugiau gailėjosi kalbos, negu tylėjimo.

—:—

Tylėjimas yra geriausias atsakymas neišmanėliui.

Prove to them that their sacrifices on the battlefields of Bataan, Iwo Jima, Tarawa, Salerno, Aachen, Bastogne, and all the bloody milestones on the Road to Victory are not in vain.

GET BEHIND THE MIGHTY 7th WAR LOAN

BUY EXTRA BONDS
BUY BIGGER BONDS

This advertisement for the 7th War Loan sponsored by the Public Service Company of Northern Illinois

MODERNIŠKAI ĮRENGTA
Fotografavimo Studija
Visų Rušių Nuotraukos

W. J. STANKUNAS
FOTOGRAFAS
3315 So. Halsted Street
Tel. YARds 1546

NAMŲ STATYMO KONTRAKTORIUS

STATOM VISOKIOS RUŠIES NAMUS—
DIDELIUS IR MAŽUS.
Turime 18 Metų Patyrimą Namų Statymo Bizny.
Kreipkitės Prie Musų Del Apskaitliavimų ir Kitokių Informacijų.
B.R. PIETKIEWICZ & CO.
CONTRACTORS
REAL ESTATE
2555 W. 47th St.

Namų Taisytojas
Kontraktorius
GEO. BORCHERTAS
Pertaiso Senus ir Stato Naujus Namus. Turi Pilną Apdraudą Savininkams ir Darbininkams.
10546 S. Artesian Av.
Tel. Cedarcrest 1739

MARIAN I. AST
WATCHMAKER and JEWELER
Musical Instruments Finest Cutlery
4618 So. Ashland Ave.
Tel. YARds 2184

A. L. KUCHTA
Diamonds, Jewelry, Watches and Silverware
Complete Line of Gifts
EXPERT WATCH REPAIRS
2421 W. 47th St. – Phone Virginia 0990

Telephone SOU. 3141
BORIS BEVERAGE CO.
JUOZAS ARLAUSKAS ir JUOZAS SKIENDIELIS
SAVININKAI
PRISTATOM TONIKĄ IR VISOKIOS RŪŠIES ALŲ BALIAMS, VESTUVĖMS IR VISOKIOMS KITOMS PRAMOGOMS Į NAMUS IR Į SALES.
VISAIS REIKALAIS KREIPKITĖS PRIE
BORIS BEVERAGE CO.
220 E Street So. Boston, Mass.

LINKSMIAUSIA UŽEIGA BOSTONE, TAI YRA
SOUTH BOSTON CAFE
V. BALIUKONIS, Sav.
Šioje Puošnioje ir Didelėje Įstaigoje Galite Pasirinkti Geriausių Gėrimų ir Linksmai Laiką Praleisti.
SO. BOSTON CAFE
260 Broadway So. Boston, Mass.

SMAGI, JAUKI IR MALONI UEIGA
SILVER CAFE
S. ZAVADSKAS, Sav.
Čia Galite Gauti Geriausius Gėrimus ir Kartu Laiką Linksmai Praleisti.
KVIEČIAMI VISI LIETUVIAI ATSILANKYTI!
SILVER CAFE
324 Broadway So. Boston, Mass.

VIENA GERIAUSIŲ VALGOMŲ DAIKTŲ KRAUTUVĖ SO. BOSTONE YRA —
A. ČIŽAUSKO
248 "E" Street So. Boston, Mass.

CLAM HOUSE
A. ČIŽAUSKAS, Sav.
Užkviečia Visus Lietuvius, Jaunus ir Senus Atvykti į Minėtą Užeigą. Čia Rasite Geriausių Valgių ir Gėrimų, ir Išgirsite Gerą Orchestrą. Randasi:
585 Grove – Rout 128 – Braintrie, Mass.

DURYS NĖRA UŽDARYTOS LIETUVAI Į TARPTAUTINĘ SAUGUMO ORG-JĄ

(Tąsa nuo 1-mo pusl.)

sukurti savo valdžią (1) paskelbiant karą Japonijai, (2) tuo pačiu, tampant United Nations nariu.

Be grynai Lietuvos specifinę padėtį liečiančio klausimo, San Francisco Konferencija mums lietuviams dar turi ir bendrojo pobudžio reikšmės.

Visiems yra žinoma, kad ši konferencija pagrindiniai yra pasiryžusi sutarti tokias tarptautines organizacijos metmenis, kurie būtų pajėgūs užkirsti kelią naujiems karams. Kitaip kalbant, viso reikalo centre čia stovi tarptautinio **saugumo klausimas.**

Nesigirdami, mes lietuviai, galime pasakyti, kad šioje srityje turime itin didelio patyrimo. Kas 25-metų periodiniai plėšiama, kadaise galingoji Lietuvos Imperija šiandien liko suvaryta į nedidelį plotelį su vos 3,000,000 gyventojų.

O Paskutinės tragedijos padarai dar ir šiandien nesiduoda apskaičiuojami: dalis žmonių nublokšta į Sibirą, kiti bastosi po Vokietijos griuvėsius, dar kiti neša komunistinio okupanto jungą. O kiek žuvo, ir dar žus?

Šiaip ar taip, kiekvienas lietuvis per savo asmeniška patyrimą, gerai žino, kad tik **kolektyvus, teisybe ir lygybe pagrystas saugumas** gali atpalaidoti žmonija nuo tolydžiai besikartojančių karų. Daugiaus — tik kolektyvus, teisybe ir galybe pagrystas saugumas gali išgelbėti **mažąsias tautas nuo visiško sunaikinimo. Lietuva pirmon eilėn.**

Deja, tenka konstatuoti, kad jau Dumberton Oaks kalbų metu nuo to teisybės ir lygybės principo buvo nukrypta. Tas nukrypimas dar daugiau pagilėjo Jaltos derybų metu. Tokie nutarimai, kaip pasisavinimas vienai iš galingųjų valstybių teisės užkirsti kelią teisėtoms sankcijoms prieš nuosavą agresiją, ar didžiosios valstybės teisę sustabdyti diskusijas bet kuriame ginče, net ir atvėju, kai toji šalis į nagrinėjamą agresiją nėra tiesioginiai įmaišyta, lietuviškoje visuomenėje sukėlė didelio susirūpinimo.

Sveiku instinktu ir šimtmečių patyrimu vedamas, lietuvis suprato, kad čia jau nebe teisybė ir nebelygybė. Štai kodel Amerikos Lietuvių Tarybos Delegacija San Franciscoje, be kitų sumanymų, aiškiai ir nedviprasmiai kam reikia pasakė:

"Reversal of the Dumbarton Oaks plank, as amended at Yalta, and the substitution of a new Charter based on the fundamental principles as expressed in our Declaration of Independence and in the Atlantic Charter".

Kitais žodžiais kalbant, kodel principai, kuriais mūsų didysis kraštas taip sekmingai arti 200 metų besivadovauja tarpusaviams Amerikiečių santykiams normuoti, negali būt paimtas už pagrindą tarptautiniams santykiams tvarkyti?

Konferencijos darbai dar toli gražu nėra baigti. Tikriaus tariant, jie tik įpusėti. Prie svarbiausių klausimų dar kaip ir nebuvo prieita. Viso reikalo centre, beabejo, stovi aukščiau minėtas "šio pasaulio galiūnų" — besisavinama **veto** teisė.

Tuom gi tarpu galingieji vienas po kito San Francisco jau pradeda apleisti... Kažin, ar prie "veto" posmo, iš viso, bus prieita?

Pereitos savaitės diskusijos labiaus susimetė į Saugumo Tarybos teisę kištis į taip vadinamus "regionalinius susitarimus".

Saugumo Tarybos teisę čia itin smarkiai užginčyjo Pietų Amerikos valstybių blokas, kuris tame įžiūrėjo didelį pavojų Chatapultec susitarimui.

Apskritai paėmus, Pietų Amerikos valstybės šioje konferencijoje parodė itin didelio susiklausymo. Nepalyginamai dides nį už savo Europos seseris..

Senos Europos nabagės ir vėl pradeda būt blaškomos "jėgos politikos" verpetuose. Šiaip ban doma jieškoti kompromisinių sprendimų. Bet tik smulkesniuose, mažiau esminiuose reikaluose. Sakysime, paskutinis kompromisas net kiek praplėtė plenumo teises — pastarąjam buvo suteikta teisė daryti rekomendacijas bet kurio Saugumo Taryboje svarstomų klausimų.

Vienok, tai yra tik smulkmenos. Esmėje dalykai vedami sena Jaltos vaga. Apie saugumo **visuotinumą** netenka ir kalbėti. Mirtiną smūgį jam sudavė "regionalinio" prado neliečiamybė.

Kiek sklandžiau praėjo jau Jaltoje sutartas pakvietimas Ukrainos ir Baltgudijos SSR.

Buvo pasklydę gandai, kad analoginiu metodu Maskva bandys įpiršti "XIV, XV ir XVI Sovietų Respublikas", tariant išgauti "nuosavybės teises" į Lietuvą, Latviją ir Estiją.

Šiuo atvėju, Maskvos delegatai senu papročiu, be abejo, bandytų įrodinėti, kad Lietuva, Latvija ir Estija jau 1940 metais buvo nusibalsavę dėtis prie Sovietų Sąjungos. Tuo pačiu automatiškai galėjo kilti ir visas 1940 metais Pabaltyje sovietų papildytas smurto kompleksas. Amerikos Lietuvių Tarybos delegacijos nuopelnui reikia pasakyti, kad delegacija tokiam eventualumui buvo visiškai pasiruošusi.

Gal tai ir buvo vienintelis Konferencijos momentas, kai Lietuvos reikalai kad ir netiesioginiu būdu, vis tik galėjo iškilti.

Maskvos sumanymams neišdegus ir dalykus matuojant tarptautiniu mastu, Lietuvos padėtis per šią konferenciją, vargiai, ar pasikeis: **Lietuva ir toliaus bus laikoma Nepriklausoma svetimos kariuomenės laikinai okupuota Respublika su visomis Suverenės Valstybės prerogatyvomis. Pasiuntinybės ir Konsulatai imamai.**

Amerikos lietuvių pareiga būtų ir toliaus nenuilstamai darbuotis protėvių žemės labui, iki Lietuva savo nepriklausomybę atgaus faktinai.

Išvadoje pravartu pasakyti štai dar kas: nors Lietuva ir nebuvo kviesta dalyvauti UNCIO darbuose, vienok, **durys būti naujos organizacijos nariu jai nėra uždarytos.** Panašiai kaip Švedijai, Šveicarijai, Ispanijai, Portugalijai, Irlandijai, Danijai ir daugeliui kitų, tai vadinamų neutralių valstybių. Reikalauti Lietuvą įleisti į būsimą tarptautinę organizaciją, būtų tolygu veržimasi į atviras duris.

Originaliam Dumberton Oaks sumanyme naujoje Tarptautinėje Organizacijoje nariais galėjo būti visos "taiką mylinčios tautos". Nors Maskvai reikalaujant, šis posmas "taiką mylinčios" liko išbrauktas, vienok **Lietuvos teisė tapti naujos organizacijos nariu nuo to nei kiek nesumažėjo.**

Tam garantija yra šio krašto politikos idealų kilnumas ir jos užsienio linijos pastovumas. Be to, mes manome, kad Konferencijos plenumas grįž prie "peace loving". **Šiandien Lietuva stovi arčiaus laisvės nei kuomet nors anksčiaus.**

San Francisco geg. 4, 1945.

Iš Sandaros Centro

Paskutiniu laiku gautos Sandaros narių duoklės, kurios dar nebuvo paskelbtos organe yra sekančios:

ALT. Sandaros 64 kp. Binghamton, N. Y. sekretorius p. M. Urbas prisiuntė sekančių narių duokles:

A. Adomaitis	$2.40
K. Saladūnas	2.40
A. Lėpa	2.40
M. Urbas	3.00
T. Varkulienė	2.40
A. Žemaitienė	2.40

— • —

Clevelando Sandariečių duokliės gautos per p. J. Brazauską sekančiai:

M. Chigas	$5.00
A. M. Praškevičius	5.00
P. J. Zuris	5.00
F. Zubinas	2.00
J. Vichinskas	5.00
J. Bindokas	5.00
Dr. Thomas	5.00
J. Mišchikas	5.00
Mrs. Baltrukonis	5.00
J. Brazauskas	5.00

P-nas J. Brazauskas taipgi pasižada pirmai progai pasitaikius pamatyti ir kitus sandariečius ir gauti jų duokles.

— • —

Sandaros 32 kp., New Britain, Conn. irgi užsimokėjo savo 1945 metų duokles, kurias malonėjo prisiųsti p. P. Montvila:

A. Brinius	$2.00
J. Petkevičius	2.40
J. Draučikas	2.40
M. Mažeika	2.40
P. Montvila	2.40
V. Vitkauskas	2.40
A. Kvedas	2.40
P. Pilipauskas	2.40
V. Vitukinas	2.40

Ačiuojame kuopų pareigūnams ir nariams už atlikimą savo pareigų. — **Sekretoriatas.**

NEW HAVEN CONN.

Pavasariniai Parengimai Jau Prasidėjo

New Haven, Conn. A. L. Tarybos skyrius turėjo savo pramogą gegužės 6 dieną, Sea Cliff moris Cove Hotel, kurio savininku yra lietuvis P. V. Norkūnas. Tai buvo gražus ir pelningas parengimas.

Pradžioje sekančio mėnesio, Sandaros 10 kuopa rengiasi prie gražaus bankieto tame pačiame viešbūtyje. Tikroji diena bus pranešta vėliau.

Ar Ištikro Mums Trūksta Tos Vienybės?

Kaikurie žmonės laikraščiuose nuolat prikaišioja, būk mums trūksta vienybės. Tas netiesa; vienybė yra tiems, kurie jos nori. Jau seniai mūsų kolonijose eina sutartinas darbas. Jį sutvėrė gražūs žodžiai ir pasitarimai, o ne šmeižtai ir plūdimai.

Patenkinti Delegacijos Dalyvavimu

Visi geri lietuviai labai užganėdinti, kad buvo siunčiami mūsų delegatai į San Francisco konferenciją. Kaip pirmiau prezidentas Rooseveltas, pametęs svarbius reikalus, vykdavo toli į užsienį, palikęs savo šalies reikalus, taip dabar mūsų atstovai palikę tiesioginius darbus keliavo į Pacifiko pakrantę ginti Lietuvos. — **A. Vokietaitienė.**

Pypkiaus Pažiuros Į Margą Pasaulį

Šv. Pranciško Misijos Darbai...

Clevelando laikraštis pranešė, jog jų suorganizuotos Misijos pastangomis San Francisco Katedroje bus surengtos iškilmingos pamaldos už Lietuvą. Arcivyskupas Mitti dalyvaus ceremonijose ir pasakys pamokslą.

Aišku, mūsų misionieriai turi pasirodyti ir bažnyčiose, nes kitaip jie negalėtų vadintis tokiu religišku vardu. Gal būt jie išgalvos ir kokį nors naują krikštą, paruošimui mūsų naujam Mesijošiui, kuriuomi bus ne kas kitas kaip ponas Karpius...

Kaip tai nebūt, bet toji Šventa Pranciškaus misija daugelį atves ant tiesaus kelio.

Cigaras Gali Atsverti Generolą

Neseniai buvo toks atsitikimas Vokietijoj. Amerikos kareivis Richard Spatz užsidegė cigarą ir pradėjo rūkyti. Tuom tarpu pasirodė generolas ir Spatz ištraukęs iš lūpų cigarą, numetė ant žemės ir atidavė pagarbą generolui.

Generolas atsakė į saliutą, paskiau ištraukė cigarą iš savo kišeniaus ir padavė kareiviui.

"Te tau naujas; dabar cigarai toki retenybė, kad neapsimoka jų eikvoti ir saliutavimui" — pastebėjo viršininkas.

Nieko Naujo Kainų Kontrolėj

Amerikoje nebe pirmas atsitikimas, kad valdžia nustato prekėms kainas.

1836 metais Champaign, Ill. komisionierius nustatė tokias "ceiling prices":

Degtinės "paintė" — 25 centai; už nakvynę žmogui ir arkliui su maistu — 75 centai už naktį; už pietus — 18 centų.

Ach, kad tokios kainos būtų šiandiena!

Žmonės Mėgsta Peštis

Maži būdami pešasi del žaislų; paaugę varžosi del merginų, paskiau del ūkio ir biznio reikalų.

Mes gi pasiekėm tokio amžiaus, kur peštynės eina del paprastų durnysčių.

Tuo Būdu Jas Prisimins

Kalbama, jog naujoje saugumo organizacijoje nebus užmirštos ir mažosios tautos.

Galimas daiktas, jog kiekvienai pavergtai ir užsmaugtai tautelei bus pastatytas gražus paminklas su užrašu:

"Nors jų jau nėra, bet jų suverenės teisės tapo pagerbtos šiuo paminklu..."

Gal taip atsitiks, o gal ne — sunku pasakyti. — **Pypkius.**

TRUPINIAI

Mindaugas buvo paskelbtas Lietuvos karaliu spalio 1 d., 1252 metais.

Bile koks žmogus gali padaryti klaidą, bet tik kvailiai ją kartoją — **Cicero.**

Liublino miestas įsikūrė 10 šimt. po Kristaus.

Falkon salos, Pacifike, keleta sykių buvo pradingę ir vėl atsiradę.

Suaugęs žmogus normaliai turi 32 dantis.

Amerikiečių Armijos kapitonas gauna $2,400 į metus.

Daugiausiai šioj šaly žmonių miršta nuo širdies ligos, vėžio ir smagenų uždegimo.

Mes daugiau gailimes del pasakyto žodžio, negu del tylėjimo.

Tel. YARds 4641
J. RIMDZUS, D. C.
CHIROPRAKTORIUS
20 Metų Patyrimo
4649 S. Ashland Ave.
VALANDOS: 6—8 val. vakare
Šeštadieniais visą dieną. Kitomis valandomis—pagal suturtį.

Dr. G. SERNER
LIETUVIS AKIŲ GYDYTOJAS
25 metų patyrimas

Tel. Yards 1829
Pritaiko Akinius
Kreivas Akis
Ištaiso
Ofisas ir Akinių Dirbtuvė
3401 SO. HALSTED ST.
kampas 34th St.
Valandos nuo 10 iki 4, nuo 6 iki 8
Nedėlioj pagal sutartį.

Phine Republic 5550
A. N. MASULIS & Co.
REAL ESTATE
LOAS - RENTING - INSURANCE
Since 1916 in Business
6641 S. Western Ave.
CHICAGO 36, ILL.

URBA
Gėlės Mylintiems, Vestuvėms, Bankietam, Laidotuvėms, Papuošimams.
GĖLININKAS
4180 Archer Ave.
Phone LAFAYETTE 5800

LAIDOTUVIŲ DIREKTORIAI
— NARIAI —
CHICAGOS IR CICEROS LIETUVIŲ LAIDOTUVIŲ DIREKTORIŲ ASSOCIACIJOS
Ambulancų Patarnavimas Dieną ir Naktį
Turime Koplyčias Visose Miesto Dalyse

LACHAWICZ IR SUNUS
Phones: Canal 2515 Comm. 5765 Pullman 1270
2314 West 23rd Place 10756 So. Michigan Ave.

A. M. PHILLIPS
3307 So. Lituanica Ave. Phone Yards 4908

J. J. ZOLP
1646 West 46th Street Phone Yards 0781-0782

P. J. RIDIKAS
3354 So. Halsted Street SKYRIUS 710 W. 18th St.
VISI TELEFONAI: YARds 1419

J. LULEVIČIUS
4348 So. California Ave. Phone Lafayette 3572

S. P. MAŽEIKA ir J. EVANAUSKAS
3319 So. Lituanica Ave. Phone Yards 1138

LEONARD F. BUKAUSKAS
10821 S. Michigan Ave. Phone Pullman 9661

ADVOKATAI

JOHN B. BORDEN
Lietuvis Advokatas
2201 W. Cermak Rd.
Ofiso valandos: Kasdien nuo 2—4 Išskyrus Trečiadienius.
Telefonas Canal 1175
Vakarai Pagal Sutarties.
Namai: 6459 S. Rockwell St.
Telefonas Republic 9600

Tel. LAFayette 7020
DR. S. NAIKELIS
GYDYTOJAS ir CHIRURGAS
Rezidencija ir Ofisas
3417 S. Halsted Street
VALANDOS:
Nuo 2 iki 4 ir 7 iki 9 vak.
Nedėliomis pagal Sutartį

Phone Calumet 7358
DR. M. ZILVITIS
DENTISTAS
3246 S. Halsted Street

Phone Canal 6122
DR. S. BIEŽIS
GYDYTOJAS ir CHIRURGAS
2201 W. 22nd Street
CHICAGO, ILL
Ofiso valandos: nuo 1—3 ir 7—8
Seredomis ir Nedėl. pagal sutartį
Rez. 6631 So. Californija Ave.
Telefonas Republic 7869

YARds 2246
DR. C. Z. VEZEL'IS
DENTISTAS
4645 So. Ashland Ave.
arti 47th Street
Valandos nuo 9 iki 3 vakare
Seredoj pagal sutartį.

Dr. Margeris
3325 S. Halsted St.
Valandos: nuo 10 r. iki 2 po pietų
ir nuo 6 iki 8 vakaro.
Šventadieniais tik susitarus
Phone YARds 7299

DR. EMILY V. KRUKAS
GYDYTOJA IR CHIRURGAS
4146 Archer Avenue
Ofiso Tel. LAFayette 3210
Res. Tel. REPublic 0054
Jeigu Neatsiliepia —
Šauk KEDzie 2868
VALANDOS:
Kas diena nuo 1 iki 3 val. po pietų
ir nuo 6 iki 9 val. vakarais
Trečiadienio vakarais ir
Sekmadieniais pagal Susitarimą

YARds 4787
DR. STRIKOL'IS
GYDYTOJAS ir CHIRURGAS
Ofisas: 4645 So. Ashland Ave
Ofiso valandos:
Nuo 2 iki 4 ir nuo 6 iki 8 val.
Ned., Serd. ir Subatos vakarais
Tik pagal sutartį
Namų Tel. Prospect 1930

Tel. YARds 3146
VALANDOS: Nuo 11 iki 12, 2 iki 4
ir 7 iki 8
Pirmadieniai: 2 iki 4 ir 7 iki 9
Šventadieniai: 11 iki 12
Dr. V. A. Šimkus
GYDYTOJAS ir CHIRURGAS
ir Akinius Pritaiko
744 W. 35th Street

Tel. Pullman 1193 ir 8277
I. E. MAKARAS M. D.
GYDYTOJAS ir CHIRURGAS
10758 So. Michigan Ave.
ROSELAND-CHICAGO, ILL.

Phone YARds 5921
Rez. Tel. KENwood 5107
DR. BERTASH
756 W. 35th Street
Cor. of 35th and Halsted Sts.
Ofiso valandos nuo 1-3; 6:30-8 v.
Nedėldieniais pagal sutartį

Victory 1522
DR. J. KULIS
Valandos:
9 iki 12 a.m.—6 iki 9 p.m.
LIETUVIS GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
3259 So. Halsted St. Chicago

LIETUVIŠKOS SPAUDOS RĖMĖJAI - BIZNIERIAI

Tel. Yards 7258
Aleksa Bakery
J. GAVĖNIA, Sav.
3339 S. Morgan St.
Geriausios Lietuviškos Plikytos Ir Rupios Duonos Kepykla

Tel. LAFayette 3171
Peoples Furniture Co.
M. T. Kezas, Ved.
4179-83 Archer Ave.
Jus Galite Gauti Viską Kas Tik Rtikalinga del Namų—Rakandų

YARds 3599
Piwaronas Baking Co.
D. Pivarunas, Sav.
4622 S. Marshfield Ave.
Kepėjai "The Winner" Duonos Taip Pat Ruginės—Lietuviškos

Tel. VICtory 4226
Progress Furniture Co
J. A. Krukas Ved.
3222-24-26 S. Halsted St.
Rakandai, Pečiai, Radios, Vaikam Rakandai — Viskas Del Namų

HEALTHY FOOD
Restaurant
Joe. ir Julia Malonis Sav.
3206 S. Halsted St.
Lietuviški - Amerikoniški Valgiai
Mandagus Patarnavimas

Tel. SEEly 8760
Roosevelt Furnit. Co.
Jovarauskas ir Bertulis Sav.
2310 W. Roosevelt Rd.
Visokie Namams Reikmenys
— RAKANDAI —

Tel. Victory 0066
Anna - James Tavern
Smagi Lietuviška Užeiga
3415 S. Halsted St., Chicago
Ona Bagdonienė ir
J. Janulevičius, Sav.

BOUlevard 9406
Frank Bastis
Savininkas
7-11 NATURAL TAVERN
ir ROSS HOTEL
711 W. 43rd St., Chicago

Garsi Margio Pilis

Kaip tamsūs debesiai niaukia giedriąją dienelę, apsupė apklojo Merkinę kryžiuočiai. Ne tiek buvo danguje šviesių žvaigždelių, kiek ten buvo kraugerių barzdočių.

Bet jei didis buvo priešininko skaičius, tai dar didesnis buvo narsiųjų Dainavos bernelių įnirtimas. Visi tyliai rengės, kovos laukė.

Kiaurą naktį niekas akies nesudėjo: vyrai akmenis kilojo, rąstus nešiojo, kad patikus mie ląjį svetelį; moteros puotai gamino ne paukštieną, ne žvėrieną kepė — virė karštą dervą, karštą vandenėlį.

Bus kuo svečiai užgerti.

Ilgai ruošėsi svečiai viešnagėn į seną bajorą Mykį: kiaurą dieną, kiaurą naktį. Tik ant rytojaus, saulei tekant, ėjo į aukštą kalną, kur niūri Merkinė stovėjo.

Ne vieni ėjo, tik su jauniausiu Kirklio sūneliu, tik su dailiausia jo jaunamartėle.

Ar tai jie kelią rodė, ar tai svečius namo vedė? Ne kelią rodė, ne svečius vedė į aukštą tėvų dvarą, į kunigaikščių pilį. Abu surištu virvėmis pančiais, raikštėmis ant kaklo vedė juodu pirmu savęs pikti kryžiuočiai...

Nustebo vyrai pamatę ir narsias rankas apleido.

Juokėsi kryžiuočiai, šaipydamiesi:

— Atkelkit vartus! Ar nematote, kad valdovai svečius veda?

— Ritinkit rąstus, liekit dervą ir karštą vandenį. Ko žiopsote, kaip varnos... Aha, bijote piktai užgerti, kad valdovai neužpyktų.

— Ei, jūs, neškite mums žalio vyno, baltos žvėrienos, kad pasistiprintum aukštan kalnan kopti.

Ir taip jie juokavo, šaipėsi, stumdė smeigenomis nuvergtą jauniausią bajo—ro Kirklio sūnelį, Kriokį, ir jo jaunamartėlę, Meilužę...

— Vai, ko laukiat, žioplės! Jei norite, kad ir jus, kaip šunis, surištume, atidarykit plačiai vartus, priimkit, kaip svečius.

— Tada gyvus palikšim.

— Ir pas mus žmonės vyžas nešioja: o jūs karnas gerai mokat lupti.

Klausė vyrai, niūri, kaip tam sus debesėlis. Tylėjo ir senas Mykis ir ūsus savo krimto.

Tik Zubrys vienas netylėjo, baltas rankas laužė, geisvus plaukus rovė ir Perkūną šaukė, kad siųstų leistų jo galvon savo žaibus.

Tylėjo Perkūnas... O kryžiuočiai lipo vis artyn ir artyn, iš visų šalių...

Ir prabylojo Kriokys, jauniausias Mykio sūnelis, ir prakalbėjo Meilužė, drąsi Lietuvos mergelė:

— Vyrai, pabijokit Perkūno, jei nesigėdinate žmonių! Ko jūs tylit, kol nemušat prakeiktų šunų, kur loja ant jūsų? Ar gi mūs buitis gyvastis brangesnė jums už laisvą tėvynę?...

— Berneliai, jauni raiteliai, jei priešininko nemušite, pilį išduosit, manęs mergelės vis tiek neišvaduosit. Tik nuvargin sit tėviškėlę, nuvarginsit sa jaunas sesules, nustosit ta laisvų dienelių.

Ir prašė meldė, kad jų nesigailėtų, tėvų šalį kad gintų.

O priešininkai kvaili, nesuprasdami, ką jauni kalbėjo, manė, kad jie meldžia pilį išduoti, jų jaunų nežudyti...

Ir juokėsi nudžiugę dar labiau.

Tylėjo vyrai, mindamies vietoje, o jų veidai niūresni buvo, nei tamsi rudens naktis, kai audra užkloja dangaus platumėlius. Kaip Perkūnas toli rūsčiai griaudžia, taip rūsčiai keikė jie piktą kryžiuoti... Keikė ir dau gel jam žadėjo...

Tylėjo senas Mykis, tik ūsus savo krimto, žilą galvą sa žemyn nulenkęs.

— Vai, vyrai, jei jūs bijot priešininko, tai aš jo nebijau! — suriko Kriokys. Ir pasikratė jaunasai ir pasitempė: nupuolė nuo jo ryšiai, kaip lapai rudenies metu nuo medžių. Stvėrė jis iš rankų kryžiuočio, kur arčiausias buvo, smeigeną, bet tasai neišleido ginklo, tik giliai įsmeigė jaunon krūtinėn.

Suriko vyrai, kaip vienas, bet numojo ranka senas Mykis, ir vėl visi nutilo. Pikta ugnis užsidegė jo akyse: lyg vilko akys rudenies naktį — taip žibėjo jo akys.

— Taip ir visi jūs, kaip šunes žūsit, jei neatkelsit pilies vartų! — rėkė kryžiuočiai.

— Vyrai! — kalbėjo mergelė: — ar per tai, kad silpna esu, nenutrauksiu savo ryšių, nenumirsiu, kaip brolis mirė, manot, kad aš tėvynės nemyliu? Vyručiai mieliausi, ar gi už mano vienos buitį išduosit tėvų kapus, šventas dievų ugnis, kur gabijose dega!

Ir taip verkdama kalbėjo mergelė, o Mykis vis dar nė žodžio nepabylojo.

— Berneli mielas, tu narsus buvai, kaip sakalėlis, tu nebūtai leidęs, kad būtų gėda ar man, ar tau, ar tėvų mūsų šalei. Patsai kraują mano pralietai, paskui už mergelę savo atkeršytai. Bet žuvo mano bernelis toj pusėj Nemunėlio, tik nežuvau aš, vargdienėlė!...

Šoko jaunas Zubrys, stvėrė rankon miklią kilpinę, dėjo aitrią vėlyvėlę ir šovė ten, kur mergelė gailiai verkė.

Ne priešininkui teikė, tik širdin savo mieliausiai. Ir griuvo mergelė, kaip pakirsta žalioji liepelė, žodžio daugiau nepratarus.

Susilaikė priešininkai nustebę... Suriko lietuviai...

Nelankė, nesitikėjo to niekas.

Vai, ir sudūzgė sušvilpė vėlyvos, sušvirkštė akmenai, sudundėjo rąstai — ir visa ant galvos kryžiuočių iš aukšto kalno. Kaip upės plaukė verdančioji derva.

Ir guldė priguldė narsūs berneliai kryžiuočių, kaip patalą nuklojo, kaip pėdelių piovėjėlės derlingame pabarėly.

Didžią puotą iškėlė bajoras Mykis svečiams. Daugel jų pasigėrė ir pasiliko gulėti amžinai ten, kur stravus Merkys teka, kur platus Nemunėlis banguoja, kur niūri Merkinės pilis....

Maža kovos buvo berneliams, pilį beginant, tai narsūs išjojo šokti į lygą lygumėlę, žaliąją pievelę. Ne kankliai jiems šokiui kankliavo, tik šveidrūs kardeliai, tik aitrios vėlyvėlės skambino.

Ir vijo priešininką net į gilų Nemunėlį. Ko kirviai neišmušė, kardai neiškapojo, šyvi žirgai neišmindė. O ko šyvi neišmindė, nuskandė platus Nemunėlis, jo straviosios bangos.

Nei vieno priešininko nebeliko, nei vienas namo nebegrįžo, tik tie, kur plačiuoju Nemunėliu... Bet nepasidžiaugs jiems pargrįžus nei tėvas, nei motulė, nei jaunoji sesulė.

Brangiai apmokėjo, didžiai atkeršijo Dainavos raiteliai už skaistų Meilužės veidą. Ir nebuvo tiek plaukų jos gelsvoj kaselėj, kiek paguldė galvų jaunieji berneliai... Ir priešininkų ir savų.

Daugel jų ten užmigo... Visų jų tarpe ir trys sūnūs Kirklio, o ketvirtasai — tai puikus raitelis Zubrys bernelis...

Nelinksmios buvo giedrios va sarėlės dienos ne vienam tėvui, ne vienai motulei... Nelinksma buvo ir seniem Kirkliam, kur vaikų nebeteko.

Ir sukrovė berneliai ant tiesio jo Nemunėlio kranto didelį laužą ir dausojo ten visus: tris sūnus Mykio, tris vyrus garsios Kirklių giminės, ketvirtą Zubrį bernelį ir jo mergelę, skaisčią Meilužę... Dausojo šarvojo ant stataus kranto. Ir supylė ten akštą kapą geltonų smėlių ir pastatė ant jo aukštą kuorą, kad iš tolo visi regėtų, kad vaikų vaikai atmintų, kaip bernelis del tėviškėlės nepasigailėjo nei sa mergužėlės, nei savo jaunosios buitelės.

Kuoras tai senai sunyko: ir metai jį naikė, ir skaudūs lietūs ardė ir žmonių rankos griovė.

Liko tik vienas kapas, aukštas, pailgas, egliais apžėlęs... Ir jį vėjai pūsto, gelsvas smėlis nešioja. Išnyko ir girios...

Ir žmonės pamiršo, kas guli tame kape, tik žino, kad nepaprasti tai žmonės.

Ir kalba seneliai, kad milžinai ten guli, bet kokie, tai niekas nežino.

Pamiršo silpni vaikai, kaip senas bajoras Mykis vestuves kėlė sūnui savo Zubriui.

Pamiršo artima giminė ir tolimos šalies žmonės.

O gal ir išsižadėjo tėvų savo, jų šventosios kalbos...

Tyla aplinkui... Nebeskamba kardai, nebežvengia Dainavoje žirgai, tik verkia kalnas Merkinės nuplikęs, kad sienos nuiro. Verkia raudoja, kad sūnūs Dainavos jį jau pamiršo.

WATERBURY, CT. LIETUVIAI SUKĖLĖ $150 LIETUVOS GYNIMO REIKALAMS

Išreiškė Viltį, Kad Lietuva Atgaus Savo Laisvę

Waterbury, Conn. — Waterburio Lietuviu Neprigulmingas Kliubas ir SLA. 11-ta kuopa laikė viešą apvaikščiojimą Lietuvos Steigiamojo Seimo 25 me tų sukakties paminėjimui. Apvaikščiojimas buvo Kliubo erdvoj auditorijoj, gausiai waterbu riečiams dalyvaujant.

Kalbėtojais buvo miesto mayoras Monagan, klebonas Valantiejus, Dr. Vinikas ir adv. F. Bagočius ir du lietuviai miesto aldermanai (seniūnai). Muzikalį programą tvarkė prof. Aleksis ir jo vadovybėj esantis Šv. Juozapo Parapijos choras puikiai pasižymėjo tautiškais himnais, duetais ir pilno choro tautiškomis dainomis.

Klebonas Valantiejus negalėjo ilgai būti, nes turėjo lankytis svarbiame suvažiavime įvykusiame tą pačią dieną bažnytinėj svetainėje. Mayoras Monagan ir aldermanai kalbėjo trumpai, linkėdami kad lietuvių viltis vėl matyti savo tėvų šalį laisva, išsipildys, ir kad Amerika visada kaip buvo taip ir bus šalininkė tautų laisvės, ir kiek galime Lietuvai gelbės.

Principaliais kalbėtojais buvo Dr. Vinikas, SLA. Sekretorius ir adv. Bagočius, buvęs S. L. A. prezidentas.

Dr. Vinikas pasakė labai puikią prakalbą apie lietuvių tautos ir jos vadų žygius, kurie privedė Lietuvą nuo carizmo vergijos, pasiliuosavimo iš vokiečių Lietuvai rengiamų kilpų, iki laisvės, su paskelbimu Steigiamajame Seime Lietuvos Kon stitucijos. Jis taipgi nupiešė pažangą, kurią Lietuvos liaudis padarė nepriklausomybės laiku, ir kvietė visus lietuvius remti Amerikos Lietuvių Tarybą jos rimtoj kovoj už Lietuvos ateitį, ir remti SLA. ir vietines lietuvių draugijas, organizacijas.

Adv. Bagočius savo kalboje nurodė, kad tie asmenys, kurie mano jog Lietuva yra "mažiukė" ir tauta neskaitlinga, klysta. Jis įvardjos net 95 nepriklausomas valstybes ir palygino Lietuvos teritoriją ir žmonių skaitliu su kitomis. Anot jo, net 35 nepriklausomos valstybės yra mažesnės už Lietuvą žmonių skaitliumi, 11 yra maždaug Lietuvos trijų milionų klasėj, žemės plotu, tai už Lietuvą yra 29 neprigulmingos valstybės mažesnės už Lietuvą. Taipgi Lietuva nėra jau taip "mažiukė", ir jei kitos, mažesnės tautos turi teisę būti nepriklausomomis, tai ir Lietuvai priklauso panaši teisė. Jis taipgi pabrėžė, kad dabartiniame suirutės ir karo laike, niekas negali numatyti koks bus Lietuvos likimas greitoj ateityje, ir kad net jei lietuvių tauta būt priverstinai laikinai suguldyta su kitomis Sovietų Unijos pavergtomis tautomis į vieną nenaturalę Stalino imperijos politišką lovą, tai kaip visos imperijos praeities istorijoj, taip ir ši Stalino imperija prie katros jis mėgina pavergti dar daugiau tautų, žlugs anksčiau ar vėliau ir Lietuva vėl bus neprigulminga ir laisva.

Amerikos Lietuvių Tarybai surinkta su virš $150.00 aukų.

Tai buvo puiki šventė ir visi skirstės su pakeltu upu ir viltimi geresnio rytojaus Lietuvai.

Korespondentas.

Ką Reiškia "PFC"?

Kareivis pranešė savo merginai, jog jis tapo paaukštintas, gaudamas "PFC". Savo laiške toji užkalusė ką tos raidės reiškia. Jis atsakė: — "Personal Friend of the Captain".

Doleris, klajodamas tarpe žmonių, greičiau nusidėvi negu pora čeverykų.

Paprastas voras gali "išausti" 1,000 pėdų šilko.

MARGUTIS
"DIENŽODIS" LEIDŽIAMAS NUO 11 BALADŽIO, 1932
1450 Kil. — 12 METAI
WHFC
(1450 Kil.)
Sekmadieniais — 1 val. popiet.
Darbo Dienomis — 9:30 v. v.
PENKTADIENIAIS NUO
7 iki 8 val. vakare

ARTHRITIS
DIEGLYS
REUMATIZMAS
Nepaprasta Pagelba
Jeigu jums skauda nugarą ir kankina gelianti muskulų skausmai, Lumbego, Neuralgia Sukietėjimas Sąnarių, Neuritis, Padagra, pabandyk TY-DALL kapsulse. Pir mutinis bandymas įtikins. Nesikankinkit. "TY-DALL padarė stebuklus del jų". Mes gaunam orderių pakartojimą. Tuli sako, jog tai verta dešimtį kartų daugiau pinigų TY-DALL verta išbandyti
JUS BUSITE LABAI PATENKINTI
25 Ty-dall kapsulių — $1.00
100 Ty-dall kapsulių — $3.00
Pristetysim — Village 9687
TY-DALL
922 S. WESLEY AVE.
Oak Park, Ill.

Apdrauda–Paskolos
REAL ESTATE
Norėdami apdrausti savo nuosavybes, ar gauti paskolos, ar pataisyme savo namo kreipkitės į mano ofisą.
Esu pasirengęs visiems tinkamai patarnauti
August Saldukas
4038 Archer Ave.
Prone LAFayette 6719

AUDITORIUM
RESTAURANT
3131 S. Halsted St.

LIETUVIŠKI ir AMERIKONIŠKI VALGIAI SU GERIAUSIU SKONIU.
MANDAGUS PATARNAVIMAS.
P. Balčiunas ir M. Kovarski, Sav.

DUODAM PASKOLAS
Ant Pirmų Morgičių
UŽ MAŽESNĮ NUOŠIMTĮ — BE KOMIŠINO
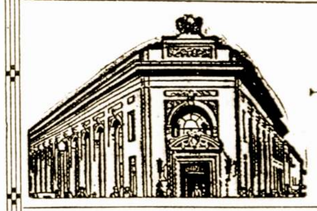
PATARNAVIMAS
GREITAS ir TEISINGAS
UNDER U. S.
GOVERNMENT
SUPERVISION
STANDARD FEDERAL SAVINGS
AND LOAN ASSOCIATION OF CHICAGO
ARCHER AND SACRAMENTO AVES.
CHICAGO, ILL.
JUSTIN MACKIEWICH, Pres. and Mgr.

Žiurėk! – Žiurėk! – Žiurėk!
Paliuosuti Nauji Filter-Queen Vacuum
CLEANERS
Užsisakyk tuojau, nes pristatymai bus atliekami, kaip gauti užsakymai. Taipgi "Health-Mor" pakeitimui dalis ir įvairių išdirbysčių perdirbtas mašinas tuojaus galėsite gauti. Kreipkitės pas
J. F. DANIS – Dyleris
4753 S. Maplewood Ave. — Chicago — Tel. Virgiania 0310
TAIPGI TAISOM VACUUM CLEANERIUS, RADIOS IR KITUS ELEKTROS DALYKUS

P. CONRAD
FOTOGRAFAS
Mūsų Studija Gražiai ir Moderniškai Įrengta
420 WEST 63RD STREET
Tel. Englewood 5883-5840

Phone Virginia 9493 Moterims Trečiadienį
SOUTH PAULINA
RUSSIAN TURKISH BATHS

ATLANKYKIT SVEIKATOS PIRTĮ
Naujai įrengtas rusiškas kambarys su akmenų krosnim. Kambarėliai dėl pagulėjimo. Kainos labai prieinamos
ELEKTRIKINIS GYDYMAS
Mineralinės, sulferinės vanio duoda didžiausią kraujo cirkuliaciją, kuomi galima išsigelbėti nuo visokių ligų.
1657 West 45th St. Kampas S. Paulina St.
A. F. CZESNA, Savininkas

PASKOLOS ANT PIRMŲ MORGIČIŲ
STATYBAI — REMONTAVIMUI ARBA REFINANSAVIMUI

...it will provide a debt-free home with our home-financing plan!
ant Lengvų Mėnesinių Išmokėjimų!
NAUDOKITE PROGĄ DABARTINĖMS ŽEMOMS NUOŠIMČIO RATOMS.
TAPKITE FINANSINIAI NEPRIKLAUSOMI!
TAUPYKITE musų įstaigoje. Jusų indėliai rupestingai globojami ir ligi $5,000.00 apdrausti per Federal Savings and Loan Insurance Jusų pinigai išmokami ant pareikalavimo.
SENIAUSIA IR ŽYMIAUSIA LIETUVIŲ FINANSINĖ ĮSTAIGA
— 46 Metai Sekmingo Patarnavimo! —
KEISTUTO SAVINGS and LOAN ASSOCIATION
TEL. CALUMET 4118 Jos. M. Mozeris, Sec'y 3236 SO. HALSTED ST.

LAIDOTUVIŲ DIREKTORIUS
John F. Eudeikis
SENIAUSIA IR DIDŽIAUSIA LAIDOTUVIŲ ĮSTAIGA
AMBULANCE
DIENĄ IR NAKTĮ
Visi Tel. Yards 1741-1742
4605-07 So. Hermitage Ave.
4330-34 S. California Ave.
Tel. LAFayette 0727
DYKAI Koplyčios visose Chicagos dalyse

Radio Programas nuo 8:00 iki 8:30 Pirmadienio ir Ketvirtadienio Vakare iš stoties WGES (1390), su Povilu Šaltimieru

Chicagoje

Pavaišino Delegatus Iš San Francisco ir SLA. Viršininkus

Sandaros moterių 100 kuopa išgirdusi, kad iš San Francisco sugrįžo du mūsų delegatai — adv. V. Laukaitis ir pulk. K. Grinius, nusprendė savo reguliarį susirinkimą pereitam antradienyje paversti į vaišes maloniems svečiams. Greitomis jie buvo pakviesti ir pakvietimą priėmė. Sykiu maloniai sutiko dalyvauti ir Dr. M. J. Vinikas, SLA. sekretorius, Lietuvos konsulas p. P. Daužvardis su žmona ir kiti.

Kuopos pirmininkė p-ni P-Gribienė sutrumpino susirinkimą, o p-ni Stella Voight-Staniuliutė paruošė užkandžių ir gėrimų. Vakaras praėjo gražioje nuotaikoje. Visiems buvo malonu susitikti su garbės svečiais ir pasikalbėti su jais. Dalyvavo taip gi p. J. ir V. Byanskai, Dr. A. Zimontas, Dr. K. Drangelis, M. Bieksha, B. Jakaitis, M. Vaidyla, p. Elmer Voight ir kuopos narės.

Raudonojo Kryžiaus Padėka Sandarai

Lietuvių Vieneto prie Amerikos R. Kryžiaus sekretorė p-ni Sofija Simonaitis prisiuntė Sandrai padėkos laišką už paramą sukėlime reikalingos kvotos. To vieneto pirmininke yra p-ni Sofija Barcus. Reikia pasakyti, jog tos dvi Sofijos kuopuikiausiai darbuojasi tos įstaigos gerovei.

Netikėtai Jam Užkrito Ant Galvos Golfo Karuna

Vienu Kirčiu Įmušė Bolę į Skylę

Žaidžiant Ridge Country Club, 106 ir California Ave. mūsų gerai žinomas tautietis Dominikas Pivarūnas staiga pagarsėjo tarpe visų Chicagos golfininkų. Vienu kirčiu jis įmušė bolę į skylę. Žaidėjų tarpe tas sukėlė didelį nusistebėjimą.

Neilgai trukus, p. D. Pivarūnas gavo pakvietimą įstoti į pačią garbingiausią golfininkų broliją — "Hole in One Club". Tame kliube gali priklausyti tik daugiausiai pasižymėję golfininkai.

Kokiu būdu jis užsitarnavo tą karūną iki šiam laikui nežino. Gal tai buvo tik paprasta liukė — pareiškė jis.

Dalyvaus Lietuvaitės

Šiam sekmadienyje įvykstančioj "I Am American" Dienoje, Soldier Field dalyvaus ir lietuvaičių grupė. Tą iškilmę rengia Herald-American dienraštis, o vyriausiu tvarkytoju yra Stasys Pieža. Iškilmėje dalyvaus apie 100,000 žmonių.

Tėvynės Mylėtojų Draugijos Atstovai

Į įvyksiančią šiam sekmadienyje Chicagos lietuvių konferenciją, T. M. D-jos 22 kuopa išrinko du delegatu: M. Šilių ir L. Račkauską ir paskyrė $5.00 auką.

Tas, kurs geidžia uždaryti kito burną, turi pirma užčiaut savąją.

Pardavė Savo Namą, Nes Bijojo Plėšikų

Prieš kiek laiko į Walterio Masiliūno namus, 6011 S. Kolin St. buvo įsibriovę vagys. Jis pats tuo metu dirbo, o žmona buvo nuvežta į ligoninę. Vagys ne tik išnešė įvairius dalykus ir pinigus, dargi pasiėmę jo automobilių ir išvažiavę sudaužė.

Nuo to laiko W. Masiliūno žmona nebenorėjo viena pasilikti namuose. Todel jis turėjo parduoti nuosavą, gražų namą ir kraustytis į apartmentą. P-nas W. Masiliūnas dirba virš poros desėtkų metų p. D. Pivarūno kepykloje.

Tėvynės Mylėtojų D-jos 22 KuopaTuri Naują Valdybą

Pereitam sekmadienyje, Sandaros svet. įvyko atgaivintos Tėvynės Mylėtojų Draugijos, 22 kuopos mitingas. Atsilankė gražus būrys senųjų ir naujų narių. Nutarta kiek galima plačiau veikti ir gelbėti centro valdybai pravesti naujus darbuotės planus.

Valdybon išrinkti: pirm. M. Šilius, vice-pirm. p. Viščiulis, sekretoriu J. Vaišvila, iždininku M. Vaidyla; iždo globėjais L. Račkauskas ir J. Skinderis.

Jis Pasiuntė Pagyrimą Radio Komentatoriui

Išgirdęs, kad radio komentatorius Paul Gibson labai prielankiai atsiliepė apie Lietuvą, Dr. K. Drangelis parašė jam padėkos laiškutį, kuriame tarp kitko pasakė:

"Jūs ištikro atlikote labai kilnų darbą taip prielankiai atsiliepdami apie Lietuvą, ypatingai šiuo metu, kai toji tauta stengiasi numesti raudonųjų okupacinį jungą ir kai lietuvių kilmės amerikiečiai, kurie pasiuntė savo delegatus į San Francisco konferenciją, stengėsi pagelbėti Baltijos šalims atgauti savo laisvę."

Didis kalbėtojas, didis melagis.

TRUMPOS ŽINIOS

Seržantas Vytautas Uznys prisiuntė iš Vokietijos telegramą su sveikinimais p-niai Frances Bradchulis, 3232 S. Emerald Ave. Motinų Dienoje.

P-ni Marė Mackevičienė, 3330 W. 61st Place tik ką sugrįžo iš Dayton, Ohio, išbuvusi ten vieną savaitę.

M. Kasparaitis, iš Racine, Wis., pranešė mums, jog šio sekmadienio konferencijoj dalyvaus skaitlingas būrys delegatų iš Wisconsino.

P-nus Juozą ir Bronę Bikinus, 3222 Wallace St., Motinų Dienos išvakarėse aplankė garnys, palikdamas jiems gražią ir sveiką dukrelę.

Politika Jiem Yra Svetimas Dalykas

Jiems Rūpi Bendri Lietuvių Reikalai

Noriu priminti, kad Lietuvių Prekybos Būtas pagal direktorių nusistatymo ir savo konstitucijos nėra joki politiška organizacija. Būtui tik pirmoj vietoj stovi lietuvybė, specialis patarimas Būto nariams ir paderinimas biznių ar profesijos teisingais ir tinkamais būdais.

Mes visi galime pasididžiuoti kad esame lietuviai, nes mūsų vardas, mūsų organizacijos, biznieriai, pramonininkai ir profesionalai svetimtaučių akyse aukštai stovime, ir turime to prisilaikyti tarpe savųjų.

— **W. B. Sebastian,** Publicity.

Savo Dvasios Vadą Eilėmis Šlovina

Kas Gi Ištikro Pastatė Prieglaudos Mūrus?

Vėlesni atėjūnai, kurie prie sukėlimo aukų ir senelių prieglaudos statybos mažiausiai prisidėjo, dabar ne tik žodžiais, bet ir eilėmis šlovina save vietiniam mūsų dienraštyje. Tuom pat sykiu jie visaip bando pažeminti tuos, kurie drįso parodyti naujausio dvasios vado klaidas. Tose eilėse tarp kitko pasakyta:

Griebė vedėją pirmutinį
Skiltyse velti laikraščių.
Išliejo nuodą ten tulžimi
Į svetimųjų pakraipų.
Kodel gi pirma jie nematė,
Kai našta slėgė pečius jam,
Kuomet tą mūrą tvarkė, statė,
Tad nerūpėjo nei vienam?

O kas gi sukėlė tą $100,000 su kuriais buvo iškelti prieglaudos mūrai? Ar keliamas į padangę dabartinis vadas? Visai ne! Tos aukos surinktos daugiausiai pasidėkojant kuopų veikėjams ir duosniems žmonėms. Už tą darbą ir auką jiems ne tik neatsidėkota, bet didžiuma jų atstumti ir išniekinti. Eilėmis ir kreditais puošiasi tas, kuris dar niekuom neatsižymėjo.

Gal būt jei dabartinis senelių prieglaudos vadas būtų kuom nors pasižymėjęs, tai jam nereiktų garsintis apie tai per paklusnų laikraštį, nes visuomenė žinotų ir be popierinių garsinimų.

O kas link kritikos, kuri tilpo "svetimų pakraipų" laikraštyje turiu tiek pasakyti. Toji kritika buvo paremta faktais ir pats senelių prieglaudos statybos vedėjas kun. Linkus negalėjo tų faktų sumušti. Vietoj to, jis pasirinko dejuoti apie kokius ten "šmeižtus" ir nepamatuotai dengtis vyskupo autoritetu. Taigi dabartiniu senelių prieglaudos tvarkymo būdu negali džiaugtis nei vienas nuoširdus prieglaudos rėmėjas.

— **Aukavęs.**

Svarsto Padinimą Pensijos

Illinois Atstovų Būtas dabar svarsto pakėlimą senatvės pensijų nuo $40 į mėnesį iki $60. Atrodo, jog ši pataisa praeis be didelio pasipriešinimo.

Rytoj Įvyksta Chicagos Liet. Draugijų Konferencija

Kodel Visi Turime Būrtis į Krūvą

Metai atgal Amerikos Lietuvių Taryba atsikreipė į draugijas ir kliubus Chicagos ribose ir į plačią apielinkę. Organizacijų darbuotojai, supratę svarbą, rinko atstovus ir skyrė aukas. Kaip organizacijos, taip ir pavieniai su entuziazmu stojo darban. Tarybos Vykdomąjam Komitetui davė geros inspiracijos; atsiraitoję rankoves jie ėmėsi darbo, našaus darbo link išlaisvinimo pavergtos senos gimtinės Lietuvos. Ir taip nejučiomis prabėgo metai.

Taigi 20 dieną šio mėnesio Lietuvių Auditorijoj, 3133 So. Halsted St., Chicagoj, 10 valandą iš ryto renkasi organizacijų atstovai idant išklausyti raportų vykdomojo komiteto. A. L. Tarybos veikla nėra slapta ir plati visuomenė tą įvertina. Lietuvos priešai, matydami tą iš kailio neriasi, bet jų blogos pastangos mūsų gerų norų nenustelbs ir mes dirbsime, aukausime kad Lietuva būtų laisva ir nepriklausoma, pačių vietos gyventojų tvarkoma.

Šiame momente visų atyda nukreipta į San Francisco konferenciją. Gaila, labai gaila kad Lietuva nėra atstovaujama. Taip yra del to, kad didis siaubūnas ją pavergė ir po prievarta nori įtikinti pasaulį, jog tai jų teritorija.

A. L. Taryba ir mes visi sakome, jog nieko svetimo nereikalaujame ir tik norime, kad Lietuva būt palikta ramybėje, o jos piliečiai sugebės susitvarkyti. Už tat laikykimės šio obalsio ir dėkime visas pastangas. Galingo priešo atakas atremti, tai nejuokai. Reikalinga sugabumo, pasišventimo ir aukų. Čia jau reikalas plačios visuomenės ir tik su jos parama visos kliūtys bus nugalėtos. Pavergta Lietuva atsikels nutraukusi vergijos pančius. — **D.**

GLASER'S RADIO SHOP
24 HOUR SERVICE
Expert Repairs on All Makes of Radios
Also Complete Line of Parts and Tubes
Free Pick Up and Delivery on South Side
WE BUY USED RADIOS
5123 So. Kedzie Avee. — Prospect 1790

Mes Dekoruojam
Namus—Krautuve—Bažnyčia
Taipgi Atliekam Remodeliavimų Darbą: Porčius, Stogus, Beizmento Apts.
Pašauk žmogų, kuris žino
Modern Decorating & Plumbing Co.
5025 S. Michigan Ave.
Bou. 7752 ar Bou. 4847
Apskaitliavimai už dyka.

Vyras Daliai Laiko
Bendram Darbui Dirbtuvėje
Gera Proga ir Užmokesnis
5 dienos savaitėje
Kreipkis
CHICAGO MERCHANDISE & EQUIPMENT CO.
828 W. Exchange
Phone Yards 0100

5 Kambarių Cottage
Sandwich, Illinois— 55 mylios į pietvakarius nuo Chicagos.
Furnace šiluma — $52.50.

4 Fliatų medinis, ant mūro pamatų namas. 3—4 kambarių ir 1—2 kambarių fliatas. Arti Hudson ir North Ave. $4,500.00.
J. J. Schmitt & Co.
2407 Irving Park
Jupiter 7124.

SAVE COAL NOW!
Insulate
1—2—3 FLAT BLDGS.
$109 COMPLETE

Complete Service on RECOATING, GRAVEL, ASPHALT, ROLL & SHINGLE ROOFING
CALL MR. GODE
SPAulding 2600
So. SIDE: REPUBLIC 4800
WALTER ROOFING & INSULATING CO.
Insulators for Over ½ Century
3520 W. CHICAGO AVE.

NOW IS YOUR OPPORTUNITY
RE-UPHOLSTER
Give your old furniture the appearance of NEW with skilled upholstering.
SOFA As Low As $30
CHAIR As Low As $17
WE USE STEEL WEBBING IT LASTS A LIFETIME
BILTRITE UPHOLSTERY SERVICE
7737 S. Halsted St.
STEwart 0366

Merginų ir Moterių
Jū Esate Reikalingos
Pagelbėti Gaminimui
Svarbios Karo Medžiagos
Lengvas Darbas Dirbtuvėje
Geros Darbo Apystovos
Philco Corporation
3345 W. 47th St.
Užsidirbkite Mokindamosi

EXTRA CASH FOR EXTRAS
RIŠULYS
Už Automobilių
Tie Kurie Moka Aukščiausias Kainas yra Mūsų Artimiausi Kompetitoriai
Mes Perkame Visokių Išdirbysčių Ir Visokių Modelių
$50 iki $5,000
Atnešk Title ir Gausi Cash
Atidaryta Kiekvieną Dieną Iki 8 val. Vakare
J. B. Lawson & Co.
Harlem ir Randolph
Forest Park, Ill.

Monarch Liquor Co.
N. KANTER, Sav.
Specialėmis Kainomis
Čia Galite Gauti Degtinės, Brundės, Rum, Gin, Vyno Kordialų Įvairiausių Rūšių.
3529 So. Halsted St.
Phone YARds 6054

CLASSIFIED

DISTRIBUTED DAILY THROUGHOUT CHICAGO

Waitresess
Experienced, excellent salary and tips, uniforms, meals. Hours from 2 to 10 pm. steady.
Legion Restaurant
4342 N. Elston Ave.

Darbininkai Kepykloje
Nuolatinis Darbas
Geras Užmokesnis
ROSEN'S BAKERY
2549 W. Division St.

Siuvėjas
Patyręs Valymo Įstaigoje.
Nuolatinis Darbas
Geras Atlyginimas
CARDINAL CLEANERS
5029 Cottage Grove

FURNITURE FINISHER
Turis Plataus Patyrimo
Geras užmokesnis
Nuolatinis Darbas
Lawrence Interiors
1910 E. 79th St.

Mergina ar Moteris
Prižiūrėti du vaiku dienos metu ir atlikti bendrus darbus namuose.Mažas apartmentas. Geras Umokesnis. Telefonuokite prieš pietus Midway 3236.

Reikalinga Moteris
Bendram Darbui Dirbtuvėje
Geras Atlyginimas
Paul & Rudi
3237 N. Western Ave.

Reikalinga Jaunų Mergaičių
Išmokti nuolatinio darbo dabar ir po karo. 52½ cento į valandą. Laikas ir pusė už virš 40 val.
Chicago Embroidery Co.
1715 W. Ohio St.

General Porter
Ir pagelbėti Išsiuntimo bei Viniojimo Departamente
Turi Pristatyti A-I Paliudymus.
Geras Atlyginimas.
Nuolatinis Darbas
Stylebilt Hilton Clothes
244 So. State St.

Krikščioniša Šeima
Maloniuos Namuos Užmiestyje Reikalauja Geros Šeimininkės. Nereikia Skalbti. $60 į mėnesi ir pilnas užlaikymas.
Telef. Kenwood 8337

Reikalinga patyrusios moters apvalyti namus, dvi dienos savaitėje nuo 9 val. iki 4:30. $5. į dieną ir gatvekaris.
P-ni Clara Barret
3614 N. Springfield Ave.
Telef. Irving 1932.

Tarnaitės
Del Apartment House Išmokinsime
Telefonuokit South Shore 8528, arba kreipkitės
7456 South Shore Drive.

Cake Helper
Experienced—Biscuits & Coffee Cakes. Geras Užmokesnis.
Turi būt nuolatinis ir patikimas
Kaplans Bakery
3645 W. Lawrence Ave.
IND. 0813

Salad and Pastry Girl
Good pay; good hours; closed at 4 Saturday; no Sundays.
Dickson's Grill
410 N. Michigan, lower level.

Pirmi Morgičiai
Užtikrintai Nuosavybei
Geroje Vietoje
Nuo $1,750 iki $4,500, 5-tas nuoš.
D. L. KRUEGER
111 W. Washington St.
Phone Central 5225

Man Reikalinga
Moteriškė virti ir valyti del poros 9 mėnesiams į metus — 5 šeimoje 3 mėnesius į metus. Ji gali turėti savo šeimą su savim. Vaikams bus mokama už darbą, jei panorės. Geras Atlyginimas, priklausas nuo jos šeimos didžio. Atskiras namas, jei pageidaus. Jei ne našlė, vyras gali būti su ja.
L. R. Schauffer
1 N. La Salle St.
Telefonuok Dearborn 1404 ar Lake Zurik 2774

Girl to care for 2 small children Light Laudry, No Heavy Cleaning. Other help. No Sundays. $25.00 Room and Board
3221 W. 96th St.
Evergreen Park 8173
Mrs. J. Giacone

4 ir 5 Kambarių Namai
BURNHAM, ILL.
Model House
14225 Greenbay Ave.
Atdaras Sekmadieniais nuo 1—5
Pašauk
Clarence Bohling
BAY 1477

Patyręs Virėjas
Geras Atlyginimas
Nėra Sekmadieniu
Spic N Span Restaurant
1321 East 57th St.

Patyręs
Langų Plovėjas; $1.25 į valandą
Jei Yra Unijistas
Kreipkis
431 N. Clark St.

3927-29 Southport Ave.
Puikus, Moderniškas 15 Fliatu Namas Greitam Pardavimui.
Apžiūrėjimas tik Susitarus.
Pašauk Bittersweet 1570
Iš Ryto arba po 9:30 vakare

Patyrusi Waitress
Geras Atlyginimas
Nėra Sekmadieniu
Spic N Span Restaurant
1321 East 57th St.

FOLDING MACHINE Operator
Puiki Proga Tinkamam Vyrui.
Nuolatinis Darbas
123 N. Wacker Drive
Pašauk State 5977

Specializuojamės ŠVENTOS ŠIRDIES PAVEIKSLUOSE
1. No. 2 Šventos Širies paveikslai Antique Ivory Rėmai $1.50
2. Via Matrix Station Aukoti Bažnyčioms ---------- $12.00
3. Kant Tangle Ražančiai $2.00
Sterling Sidabro ---- $5.00
4. Naminiai altoriai ---- $14.00
5. Timeless Topicks 33 už $1.00
Orderiuok pagal numerius — Pasiusk pinigus su orderiu
Tinkamos Dovanos Pirmai Komunijai — Konfirmacijai, Motinos Dienai — Tėvo Dienai — Mokslo Užbaigimui.
Įdedam į Rėmus Religinius Paveikslus Urmu ir Pavienial.
St. Joseph's Religious Goods Co.
2935 No. Southport
Lincoln 2134